

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Kia-Karoliina Kesti 1500691
Johannes Suonperä 1600676

Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta ja motivaatiosta hoitotyöhön ja sen opiskeluun

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitaja (AMK)

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

23.10.2020

Tekijät Otsikko	Kia-Karoliina Kesti, Johannes Suonperä Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta ja motivaatiosta hoitotyöhön ja sen opiskeluun
Sivumäärä Aika	28 sivua + 6 liitettä 23.10.2020
Tutkinto	Sairaanhoitaja (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Hoitotyön tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sairaanhoitotyö
Ohjaaja	Lehtori Eila-Sisko Korhonen, FT, THM, ESH, lehtori
<p>Hoitoalalla työskentelyä on jo diakoniatyöstä lähtien pidetty kutsumuksena, jossa omat tarpeet jätetään toissijaiseksi yleisen hyvän vuoksi. Nykypäivänä kutsumus on enemmänkin hoivavietin toteuttamista. Hoitaminen tarkoittaa tänä päivänä ihmisen tukemista hänen oman terveytensä edistämisessä ja ylläpitämisessä.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta sekä motivaatiosta hoitotyöhön ja sen opiskeluun. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa hoitotyön opiskelijoiden kutsumuksesta ja motivaatiosta Metropolian kehittämishankkeeseen Hoitotyön opiskelijoiden terveyskäyttäytyminen & Kutsumus hoitotyöhön.</p> <p>Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua. Haastattelimme videokeskusteluihin kymmentä Metropolian hoitotyön opiskelijaa. Haastatteluista saatu aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalysillä.</p> <p>Opinnäytetyön tulosten perusteella hoitotyön opiskelijat kokivat kutsumuksen hieman vanhanaikaisena ja mahtipontisena terminä. Opiskelijat kokivat kuitenkin muun muassa tarpeen ja halun auttaa, merkityksellisen työn tekemisen ja kiinnostuksen ihmistä kohtaan olevan syinä hoitoalaa valittaessa. Hoitotyön opiskelijat mainitsivat konkreettisia motivaatiota lisääviä ja vähentäviä tekijöitä hoitoalalla ja sen opiskelussa. Motivaatiota lisäsi opiskelussa muun muassa oma kehittyminen ja oppiminen, opiskelutoverit sekä hyvät ja monipuoliset työllisyysnäkökulmat. Motivaatiota vähensi opiskelun raskaus sekä kokemus kurssitarjonnan puutteellisuudesta. Motivaatiota lisääviä tekijöitä tulevaisuuden työelämää ajatellen olivat muun muassa työn mielekkyys ja merkityksellisyys, työn vaihtelevuus ja monipuolisuus sekä ihmisseläheisen ja tärkeäksi koetun työn tekeminen. Motivaatiota vähentäviä tekijöitä hoitoalaa kuvatessa opiskelijat nostivat esiin muun muassa huonon työilmapiirin, työn raskauden, matalan palkkatason sekä arvostuksen puutteen.</p> <p>Kutsumuksen henkilökohtainen kokeminen riippuu suurelta osin siitä, miten ihminen kutsumuksen itse määrittelee ja mitä hän kokee sen tarkoittavan. Kutsumusta ja motivaatiota yhdisti työn tarkoituksellisuus ja merkityksellisyys. Altruistiset ominaisuudet, kuten halu auttaa nousi esille kuvattaessa sekä motivaatiota että kutsumusta. Tieto motivaatiotekijöistä voi auttaa sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksia ja työpaikkoja saamaan hoitoalalle vetovoimaa sekä kehittämään työ-, opiskelu- ja toimintaympäristöjä. Osaavia ja motivoituneita henkilöitä tarvitaan alalle nyt ja jatkossa.</p>	
Avainsanat	kutsumus, motivaatio, hoitotyö, hoitotyön opiskelu, hoitotyön opiskelija

Authors Title	Kia-Karoliina Kesti, Johannes Suonperä Nursing Students' Experiences of Calling and Motivation towards Nursing and Studies
Number of Pages Date	28 pages + 6 appendices 23 October 2020
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Nursing
Instructor	Eila-Sisko Korhonen, PhD, MNSc, RN, Senior Lecturer
<p>Working in the nursing field has been considered a calling since the times of deacon work, where one's own needs were secondary. On recent times calling has been more like carrying out care spend into action. Nursing is supporting people in their own health promotion and health maintenance.</p> <p>The purpose of this thesis was to describe nursing students' experiences of calling and motivation towards nursing and nursing studies. The aim was to provide information for development project: Nursing Students' Health Behavior and Calling towards Nursing.</p> <p>The data collection method we utilized was theme interview. We interviewed ten nursing students through video conversations. Collected data was analyzed with inductive analysis.</p> <p>Based on the results of this thesis nursing students experienced calling as a slightly old-fashioned and pompous term. Although students experienced the need and willing to help, purposeful work and interest towards human being the main reasons for choosing nursing field. Nursing students mentioned concrete elements increasing and decreasing motivation to nursing and nursing studies. Students' own learning and development, studying colleagues and diverse working views increased studying motivation. Heavy studies and the experience of limitations in the course offerings decreased studying motivation. The meaningfulness and relevance of work, variable and versatile working conditions and humane approach increased motivation towards nursing. Low income, lack of appreciation, poor work atmosphere and heavy work decreased the motivation towards nursing.</p> <p>Personal experience of calling depends on how one defines it. Meaningful and relevant work connected both calling and motivation. Altruistic characteristics, like the will to help others emerged when talked about calling and motivation. Information about motivation factors may help social and health care educational and working institutions to develop their own working, studying and operating environments. There is a need for skilled and motivational professionals in the nursing field now and in the future.</p>	
Keywords	Calling, Motivation, Nursing, Nursing Studies, Nursing student

Sisälllys

1	Johdanto	1
2	Käsitteet	2
2.1	Kutsumus	2
2.2	Motivaatio	4
2.3	Hoitotyö	4
2.4	Hoitotyön opiskelija	5
3	Aiempia tutkimuksia aiheesta	5
4	Työn tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	7
5	Menetelmät	7
5.1	Aineistonkeruumenetelmä	7
5.2	Aineiston keruu	9
5.3	Aineiston analysointi	9
6	Opinnäytetyön tulokset	11
6.1	Kutsumuksen kokeminen	11
6.2	Kutsumuksen kokeminen hoitoalaa kotaan	13
6.3	Motivaation kokeminen opiskelussa	16
6.4	Motivaatiota lisääviä ja vähentäviä tekijöitä hoitoalalla	19
7	Luotettavuus ja eettisyys	23
7.1	Luotettavuus	23
7.2	Eettisyys	25
8	Pohdinta	26
8.1	Opinnäytetyöprosessi ja sairaanhoitajatutkinnon kompetenssit	27
	Lähteet	29
	Liitteet	
	Liite 1. Tiedonhakutaulukko	
	Liite 2. Teemahaastattelu	
	Liite 3. Tietosuojaseloste	
	Liite 4. Saatekirje	
	Liite 5. Suostumuslomake	
	Liite 6. Analysointitaulukot	

1 Johdanto

Terveydenhuoltoalaa leimaa usein kiire, matalat palkat, vuorotyö, henkinen kuormittavuus ja fyysisesti rankat työolot. Jo koulutuksessamme puhutaan paljon työhön liittyvästä stressistä sekä työ- ja myötätuntouupumuksesta. Kuitenkin paljon puhutaan myös hoitajien ammattien tärkeydestä, vastuullisuudesta ja arvostuksesta. Hoitajiin saatetaan liittää helposti tiettyjä luonteenpiirteitä, kuten empaattisuus ja suvaitsevaisuus. Hoitoalaa on pidetty myös niin sanottuna kutsumusalana. Tämän työn tarkoituksena on kuvata hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta ja opiskelumotivaatiosta. Olemme kiinnostuneita siitä, kokevatko hoitotyön opiskelijat kutsumusta hoitoalaa kohtaan, miten kutsumus ilmenee sekä siitä, mikä motivoi heitä opiskeluissaan ja tulevaisuuden työelämässä.

Suomessa aiheesta aiemmin tehdyt tutkimukset ovat pääasiassa aiempia AMK-opinnäytetöitä. Näykki ja Tuohimaa (Kemi-Tornion AMK) tarkastelivat vuonna 2010 valmistuneessa opinnäytetyössään sairaanhoitajien kokemuksia kutsumuksen ilmentymisestä. Haastateltavat eivät kokeneet voimakasta kutsumusta työtä kohtaan, vaan kutsumus näkyi haluna työskennellä ihmisten parissa. Myös hyvät työskentelymahdollisuudet kannustivat alalle hakeutumisessa. Haastateltavat olivat sitä mieltä, että hoitotyötä voi tehdä ilman palavaa kutsumusta, mutta voimakasta auttamisen halua työssä tarvitaan. Esille tuli myös, että kutsumus voi muuttua ja kehittyä opiskeluiden ja työuran aikana.

Kuivalainen ja Manu kartoittivat opinnäytetyössään (2012) sairaanhoitajien kokemuksia sairaanhoitajuudesta. Haastateltavien mukaan kutsumuksella ei ole sama merkitys, kun joskus ennen on katsottu olevan, vaan kutsumuksen rooli on muuttunut. Sairaanhoitajien haastatteluissa nousi esille se, että kutsumus on nykyään enemmänkin jonkinlaisen hoi-vavietin toteuttamista. Hoitoalalle ei heidän mukaansa sovellu, mikäli ei ole kiinnostusta toista ihmistä kohtaan. Haastateltavat kokivat myös, että sairaanhoitajiin liitetään varsin automaattisesti tiettyjä ominaisuuksia, kuten empaattisuus ja tasa-arvoisuus.

Opinnäytetyö on osa Metropolian kehittämishanketta Hoitotyön opiskelijoiden terveyskäyttäytyminen & Kutsumus hoitotyöhön. Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kuvata hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta ja motivaatiosta hoitotyöhön ja sen opiskeluun. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kutsumuksesta ja motivaatiosta hoitotyössä ja sen opiskelussa. Vastaamme tutkimuskysymyksiin:

1.1. Miten opiskelijat kokevat kutsumuksen?

1.2. Miten opiskelijat kokevat kutsumusta hoitoalaa kohtaan?

2.1. Mitkä tekijät motivoivat opiskeluissa?

2.2. Mitkä tekijät motivoivat tulevaisuuden työelämässä?

2 Käsitteet

Keskeisiä käsitteitä tässä opinnäytetyössä ovat kutsumus, motivaatio, hoitotyö, hoitotyön opiskelija.

2.1 Kutsumus

MOT- kielitoimiston sanakirjan (2018) mukaan kutsumus (lat. *vocatio*) määritellään hartaaksi haluksi johonkin elämäntehtävään tai ammattiin. Se on halua, taipumusta ja viehlymystä jollekin tietylle alalle. Puhutaan elämäntehtävästä, jonka henkilö tuntee omakseen.

Kutsumusta useammin tänä päivänä saatetaan puhua, halusta, vietistä, vakaumuksesta, palosta, sitoutumisesta ja työmotivaatiosta. Se on elämäntehtävän tuntemista omakseen. Kutsumuksessa on kyse tarkoituksen ja merkityksen kokemisesta. Kutsumus sisältää sisäisen intohimon, ihmisenä kasvamisen ja toisten palvelemisen ulottuvuudet. Kutsumus voi näkyä monella ihmiselämän osa-alueella, kuten työssä, periaatteissa, arvoissa, vanhemmuudessa, ystävydessä ja luovuudessa. (Hytönen 2018: 7, Rautio 2016: 12.)

Kutsumusta sanana saatetaan kuitenkin pitää vanhanaikaisena tai liikaa hengellisyyteen ja uskontoon viittaavana. Sitä voidaan pitää liian juhlallisena sanana arkisessa maailmassamme. Kutsumusta terminä saatetaan pitää myös jollain tapaa negatiivissävytteisenä. Siinä ikään kuin ihminen on alistainen termiin nähden, on vain tyydyttävä siihen osaan, jonka kutsumukseksi kokee. Kutsumuksen osoittamaa työtä on pakko jaksaa omankin hyvinvoinnin kustannuksella. (Hytönen 2018: 24–26.)

Kutsumuksen käsite saattaa olla myös ristiriitainen. Ammattiliitojen edustajat karsastavat syystäkin sitä, että hoitoalan matalapalkkaisuutta saatetaan perustella kutsumuksellisuu-
della. Ikään kuin työn vastuullisuus, ammatillisuus ja laatu olisivat ristiriidassa merkityk-
sen ja tarkoituksellisuuden kokemisen kanssa.

Kutsumusajattelun tausta löytyy Raamatusta. Siellä puhutaan Jumalalta saadusta kut-
susta tai kutsumisesta johonkin hengelliseen tehtävään. Kirkko on kutsuttujen joukko ja
siellä kaikki ovat kutsuttu palvelemaan armolahjoillaan erityisissä viroissa ja tehtävissä.
Kristillisen elämän korkein muoto oli nunnan, papin, munkin ja piispan kutsumus. Sak-
salainen munkki Martti Luther (1483–1546) kuitenkin kyseenalaisti tämän käsityksen.
Hänen mukaansa keskeistä ei ollut hengellisyys vaan se, että toiminnan keskiössä oli
lähimmäinen. (Hytönen 2018: 8–11.)

Haettaessa tietoa kutsumuksesta ja sen historiasta Suomessa, tulee esille myös diako-
niatyö. Suomeen ensimmäinen diakonissalaitos perustettiin vuonna 1867. Tällöin oli ke-
hitetty uusi, naisille suunnattu ammatti, diakonissa, joka tarjosi työtä terveydenhuollon ja
sosiaalityön parissa. Diakonissakutsumuksen katsottiin olevan ihanne palvelustyöstä,
jossa nainen auttoi sairaita ja köyhiä. Kutsumusta kuvattiin kristinuskoon perustuvana
tehtävänä, jossa henkilö oli kutsuttu palvelemaan. (Henriksson – Wrede 2004: 20–21.)

Diakonia tulee kreikan kielen sanasta *diakonus* ja se tarkoittaa palvelutehtävän tai viran
hoitajaa. Diakoniolla kuvataan keskeistä suomalaisen luterilaisen kirkon auttamismuotoa
ja se sen mukaan on nimetty ammattikorkeakoulu sekä useita säätiöitä. Diakoniaa ei
tunneta kuitenkaan samalla tavalla englannin- tai ranskankielisessä. (Elenius – Latvus
2007: 14.)

Diakonissalaitoksessa vuoden oppilaana oltuaan, nainen siirtyi koesisareksi 3-5 vuo-
deksi. Ne, jotka olivat kypsyneet rakkauden kutsumukseen ja jotka halusivat omistautua
diakonissan työlle, vihittiin lopulta diakonissoiksi. Suuri osa erosi laitoksesta, mikä kertoo
koulutuksen ankaruudesta. Diakonissat täydensivät kunnallista sairaanhoitoa ja joiden-
kin arvioiden mukaan vuonna 1930 jopa 80 prosenttia kiertävistä sairaanhoitajista oli
diakonissoja. (Henriksson – Wrede 2004: 21, Elenius – Latvus 2007: 103.)

Jo eri aikakausina kutsumus on aiheuttanut ristiriitaisia tunteita. Diakonissoille sunna-
tussa *Kutsumuspuheessa* tuotiin esille uupumaton palveleminen ja kutsumuksen ihanne

halusi kieltää väsymyksen kokemisen. Naisiin haluttiin iskostaa palvelumieltä ja ahkeruutta. Kutsumusväsymys haluttiin kieltää, sillä jos kutsumus oli aitoa, ei henkilö voinut uupua. (Henriksson – Wrede 2004: 35.)

2.2 Motivaatio

Motivaatio on vaikutin, kannustin tai halu tehdä jotain. Motivaatio on johdatettu latinan kielen sanasta *movere*, joka tarkoittaa halua tai motiivia. (Mot-kielitoimiston sanakirja 2018.)

Opiskelumotivaatio voidaan jakaa sisäiseen, ulkoiseen ja negatiiviseen motivaatioon. Sisäistä opiskelumotivaatiota voivat hoitoalan opiskelijoilla olla esimerkiksi altruistiset ominaisuudet, kuten halu auttaa toisia ihmisiä, sekä halu oppia uusia tietoja ja taitoja. Ulkoisina motivaatiotekijöitä voivat olla halu työskennellä motivoivassa ympäristössä, ja opintojen innostavuus. Negatiivisia motivaatiotekijöitä voivat olla muun muassa virheiden pelko, vaikeudet vuorovaikutuksessa ja liian korkeat odotukset. (Kosgeroglu – Bahaddin – Ayranci – Ozabaci – Erkal 2009.)

Työmotivaatiosta puhuttaessa nousee esiin työn tarkoituksellisuus ja työn merkityksellisyys. Työssä on oltava päämäärä, esimerkiksi asiakkaiden tyytyväisyys. Pitää sisäistää ja tiedostaa työn tarkoitus, jotta voidaan toteuttaa päätöksiä päämäärän saavuttamiseksi. Näin työnteko vaatii sisäistä motivaatiota. (Liukkonen – Jaakkola – Kataja 2006: 34–38.)

2.3 Hoitotyö

Käsitteen *Hoitaminen* taustalla voidaan katsoa olevan käsitteet ja *nursing* sekä *caring*. *Nursing* liitetään usein äidilliseen hoitamiseen, kun taas *caring* on peräisin latinan kielen sanasta *caritas*, joka tarkoittaa lähimmäisenrakkautta ja laupeutta. Hoitaminen voidaan nähdä kuuluvan ihmisen luonteeseen ja se on pohjimmiltaan rakkauteen perustuvaa toimintaa. (Eriksson 1988: 22,25.)

Teoksessaan *Hoitotyön etiikka* Leino-Kilpi tarkastelee hoitamisen ja auttamisen käsitteitä. Hoitaminen on inhimillistä toimintaa ja auttamista, jota ohjaa yksilön syvälinen arvoperusta. Hoitaja ja hoidettava ovat keskenään luottamuksellisessa vuorovaikutussuh-

teessa, jossa ollaan mahdollisesti tekemisissä arkaluonteisten asioiden kanssa. Tilanteessa on valtasuhde, sillä hoidettava on haavoittuva ja hoitajan avusta riippuvainen. (Leino-Kilpi – Välimäki 2014: 14, 23.)

Hoitotiede pyrkii lisäämään tietoa terveydestä, kärsimyksestä ja hoitamisesta. Se tutkii ihmistä kokonaisuutena ympäristössään. Hoitotieteessä yhdistyvät myös muut tieteenalat, kuten psykologia, sosiologia ja kasvatustiede. (Eriksson ym. 2012: 31,34.)

Hoitotyö on hoitotieteeseen perustuvaa ammatillista hoitamista, jota toteuttavat hoitotyöntekijät, joita ovat Valviran hyväksymät hoitoalan ammattilaiset. Hoitotyön täytyy perustua tieteellisesti tutkittuun, ajankohtaiseen tietoon. Hoitotyön perustehtävä on tukea ihmistä oman terveyden ylläpitämisessä. (Leino-Kilpi – Välimäki 2014: 23–26.)

Nykyään voidaankin sanoa ajateltavan yleisesti, että hoitotyö on ihmisen tukemista hänen oman terveytensä ylläpitämisessä ja edistämisessä. Jokainen hoitaa ensisijaisesti itseään ja jokaisella on oma käsityksensä terveydestä ja hyvinvoinnista. Hoidettava osallistuu aktiivisesti omaan hoitoonsa. (Leino-Kilpi – Välimäki 2014: 16, 24–25.)

2.4 Hoitotyön opiskelija

Hoitotyön opiskelijoista puhuttaessa tässä opinnäytetyössä keskitytään sairaanhoitaja-, kätilö-, terveydenhoitaja- ja ensihoitajaopiskelijoihin, joista jälkimmäiset laillistetaan myös sairaanhoitajaksi (AMK). Ammattikorkeakoulutuksessa vaaditaan tietyn yleiseurooppalaisen ammattipätevyyden saavuttaminen EU:n direktiivin (2005/36/EY) mukaisesti. (Opetusministeriö 2006.)

3 Aiempia tutkimuksia aiheesta

Taustatutkimuksia etsiessä olemme käyttäneet tietokantoja Medic, Cinhal ja PubMed. Lähteeksi on kelvannut vertaisarvioidut terveystieteelliset tutkimusartikkelit sekä väitöskirjat.

Australialaistutkimuksen mukaan suurimpia syitä hakeutua ja pysyä hoitoalalla on oma mielenkiinto, kutsumus ja altruismi. Suurimmalla osalla syy jättää hoitoala, on harhakuvien rikkoutuminen. Vastauksista kävi kuitenkin ilmi, että eläköityminen on toiseksi merkittävin syy poistua alalta, eli alalla pysytään varsin hyvin. (Eley, R. – Eley, D. – Rogers-Clark 2010.)

Altruistiset syyt vaikuttavat haluun opiskella hoitoalalla. Sairaanhoidajaopiskelijoiden auttamishalu sekä halu olla tekemässä muutosta, nousivat keskeisiksi motivoiviksi seikoiksi eräässäkin tutkimuksessa. (Miers – Rickaby – Pollard 2006.)

Stereotyyppiset ajatukset ja tietynlaiset piirteet sairaanhoitajasta nousivat esille syinä hakeutua hoitoalalle. Tällaisia ajatuksia oli muun muassa halu auttaa toisia, tarpeelliseksi itsensä kokeminen sekä tärkeän työn tekeminen. (Boughn – Lentini 1999) Modernissa sairaanhoitajan ammatissa ei kuitenkaan alistuta täysin altruistiselle näkemykselle sairaanhoitajasta, vaan ammatillisuus ohjaa työtä, joka on palkkatyö siinä missä muutkin ammatit. (Slettmyr – Arman – Schandl 2017.)

Turkkilaistutkimuksen mukaan valtaosa hoitajaopiskelijoista tahtoi jatkaa opiskeluaan johonkin muuhun kutsumukselliseen tehtävään terveydenhoitoalalla. Hyvät työmahdollisuudet oli lähes puolella merkittävä syy hakeutua sairaanhoitajaopintojen pariin. Lähes kaikki vastaajat halusivat jonkin korkeakoulututkinnon. (Elibol – Seren 2017.)

Opiskelumotivaatiota tukevia tekijöitä ovat kiinnostus opintoihin, opiskelutekniikat, läsnäolo opiskellessa, halu auttaa ihmisiä ja kyvykkyys. Nämä voidaan luokitella sisäisiksi motivaatiotekijöiksi. Lisäksi ulkoisia motivaatiotekijöitä ovat perhe, kaverit ja opiskelukaverit, opettajilta saatu ja harjoittelun ohjaajilta saatu tuki, sekä toive valmistua sairaanhoitajaksi. Negatiivisia motivaatiotekijöitä on voimavarojen, ja rahan niukkuus, opiskelujen haastavuus, virheiden pelko, vaikeudet opiskelussa ja vuorovaikutuksessa, sekä opiskelun ja sosiaalisen elämän tasapainottaminen. (Talman 2014: 33–34.) Opiskelumotivaatiossa ei löytynyt merkittävää eroa valintakoemenetelmän tavasta riippuen. Sekä kirjallisella että soveltuvuuskokeella pyrkineillä keskivaiheen opiskelijoilla opiskelumotivaatio oli vahvinta tyytyväisyydessä uravalintaan ja valitsemassaan ammattikorkeakoulussa opiskeluun. Soveltuvuuskokeella valitut opiskelijat kuitenkin kokivat koulutuksen vaikeammaksi, kuin kirjallisella kokeella valitut opiskelijat. (Talman 2014: 78–79.) Opiskelumotivaatio ja mielenkiinto opintoihin vähentää opiskelustressiä, ja siten tukee hoitotyön opiskelijoiden mielenterveyttä. (Wang, W. – Xu – Wang, B. – Zhu 2019)

4 Työn tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kuvata hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta ja motivaatiosta hoitoalaa ja sen opiskelua kohtaan. Opinnäytetyössä vastataan tutkimuskysymyksiin:

- 1.1. Miten opiskelijat kokevat kutsumuksen?
- 1.2. Miten opiskelijat kokevat kutsumusta hoitoalaa kohtaan?
- 2.1. Mitkä tekijät motivoivat opiskeluissa?
- 2.2. Mitkä tekijät motivoivat tulevaisuuden työelämässä?

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa hoitotyön opiskelijoiden kutsumuksesta ja motivaatiosta Metropolian kehittämishankkeeseen Hoitotyön opiskelijoiden terveyskäyttäytyminen & Kutsumus hoitotyöhön.

5 Menetelmät

Opinnäytetyön lähestymistapana on kvalitatiivinen tutkimus. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin tutkimuskysymyksiemme kanssa, koska sen avulla saamme kuvaavia tuloksia ihmisten subjektiivisista kokemuksista (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 49–50.).

5.1 Aineistonkeruumenetelmä

Opinnäytetyön aineisto kerättiin teemahaastatteluna, joka on hoitotieteellisessä tutkimuksessa yleisin aineistonkeruutapa (Kyngäs ym. 2011). Valitsimme aineistonkeruumenetelmäksi teemahaastattelun, sillä haluamme saada tietoa opiskelijoiden kokemuksista.

Teemahaastattelun avulla voimme saada syvällistä tietoa aiheesta (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2010: 96,98.).

Ryhmähaastattelu soveltuu menetelmäksi esimerkiksi silloin, kun osallistujat ovat samaa ammattiryhmää. Tällöin myös haastattelukertoja tarvittaisiin vähemmän. Valitsimme kuitenkin menetelmäksi yksilöhaastattelun käytännön syiden takia. Opiskeluiden eri vaiheissa olevat opiskelijat olisi vaikea saada koottua yhteen tiettyä aikana. Haastattelun aihe ei varsinaisesti ole arkaluontoinen, mutta joillekin henkilöille voi olla myös helpompaa keskustella aiheesta yksin kuin ryhmässä.

Teemahaastattelu mahdollisti aiheiden selventämisen ja tarkentamisen sekä keskustelun käymisen. Haastateltaessa voitiin myös samalla havaita, miten asiat sanotaan. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 73). Tieteellisen tiedon voidaan katsoa perustuvan todellisuudesta tehtyihin havaintoihin (Hirsjärvi - Hurme 2010: 37).

Teemahaastattelussa laadittiin etukäteen teemat ja aihepiirit kuvattavan ilmiön mukaan. Haastattelussa ei siis ole edetty teemojen tarkan muodon ja järjestyksen mukaisesti, vaan itse haastattelutilanteessa teemat voitiin muotoilla, tarkennuksia esittää sekä niiden järjestystä vaihdella. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2010: 97.)

Teemahaastattelun teemat ja aihepiirit muodostuivat tutkimuskysymysten pohjalta. Esi-tietojen kysymisen jälkeen pyysimme haastateltavia kertomaan kokemuksiaan kutsumuksesta, miten he käsittävät kutsumuksen ja kokevatko he sitä itse hoitotyötä kohtaan. Tämän jälkeen pyysimme heitä kuvaamaan motivaatiota heikentäviä ja lisääviä tekijöitä opiskelussa sekä tulevaisuuden työelämässä (Liite 2).

Haastattelussa haluttiin kerätä mahdollisimman paljon tietoa teemoista kutsumus sekä motivaatio, joten oli perusteltua kertoa haastattelun aihepiireistä haastateltaville jo etukäteen, jotta he voisivat tutustua aiheisiin ja pohtia niitä rauhassa itsenäisesti. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 73.) Saatekirjeessä (Liite 4) kerroimme lyhyesti mitä opinnäytetyömme käsittelee, mitä teemoja haastattelu sisältää sekä haastateltavan oikeuksista.

5.2 Aineiston keruu

Haastateltavat löydettiin ensisijaisesti Metropolian hoitotyön opiskelijoiden Facebook-ryhmästä. Kutsuimme myös henkilökohtaisesti opiskelijoita haastateltavaksi. Haastattelut toteutettiin yksilöllisinä teemahaastatteluina. Haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin. Ennen varsinaisia haastatteluja toteutettiin pilottihaastattelu, joka kirjoitettiin auki. Valmiit teemat haastattelussa olivat kutsumus sekä motivaatio. Haastateltavia oli yhteensä kymmenen (n=10) ja he olivat opintojen eri vaiheissa olevia sairaanhoitaja-, kättilö-, ja terveydenhoitajaopiskelijoita. Haastateltavista kuudella oli pohjakoulutuksenaan lukio ja kolme oli aikaisemmalta koulutukseltaan lähihoitaja. Yksi haastateltavista oli aikaisemmaltaan koulutukselta graafinen suunnittelija. Kaikki haastateltavat olivat naisia ja iältään he olivat 21–35-vuotiaita. Litteroitua aineistoa kertyi 17 sivua fontilla 11 ja rivivälillä 1,0.

Koronaviruksen leviäminen voimakkaasti Uudellamaalla aiheutti poikkeustilan, josta seurasi koulujen sulkeminen, ja etätyöskentely. Haastattelut toteutettiin turvallisesti videokeskusteluina Zoom -ohjelman avulla. Kaikki haastattelut toteutettiin videokeskusteluina aineiston yhdenmukaisuuden vuoksi. Haastateltavat saivat saatekirjeen ja suostumuslomakkeen sähköpostitse ennen haastattelua. Haastattelut toteutettiin kevään ja kesän 2020 aikana.

5.3 Aineiston analysointi

Aineiston analysoinnissa käytettiin aineistolähtöistä eli induktiivista sisällönanalyysiä. Haastattelut kirjoitettiin teksteiksi ja jaettiin kahteen osaan kummankin teeman mukaan, sekä kutsumuksen että motivaatiotekijöiden.

Sisällönanalyysi aloitettiin litteroimalla haastattelujen materiaali sanasta sanaan. Tämän jälkeen aukikirjoitettuun tekstiin tutustuttiin huolellisesti, jotta saatiin kuva tutkittavasta ilmiöstä. Luimme aukikirjoitettua tekstiä ääneen yhdessä alleviivaten kaikki tutkimuskysymyksiin vastatut lauseet ja sanonnat. Aineiston tekstissä sanat, lauseet ja ajatuskokonaisuudet eli analyysiyksiköt luokiteltiin samaan luokkaan niiden merkityksen perusteella eli tekstiä ikään kuin koodattiin teemojen mukaisesti. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 132–134.) Aluksi päätettiin, mitkä asiat ovat tärkeitä aineistossa ja niistä otettiin analyysitaulukkoon suorat lainaukset, joista tuli analyysiyksiköitä. Alkuperäinen valittu ilmaisu redusoiittiin eli pelkistettiin tiivistämällä alkuperäinen ilmaisu helposti luetta-

vaan muotoon yleiskielelle. Saman henkiset pelkistetyt ilmaisut ryhmiteltiin yhteen kategoriaan, joka muodosti alaluokan. Alaluokat nimettiin luokan sisältöä kuvaamaan. Alaluokat klusteroitiin yläluokkiin laajemman alaluokkien sisältökokonaisuuden mukaan. Yläluokat muodostivat pääluokan, joka on tutkimuskysymys. Analysointitaulukot jäseneltiin lopuksi, ja ryhmittelysarake jätettiin pois selvyyden vuoksi. Alla esimerkkinä katkelma yhdestä analysointitaulukosta (Taulukko 1).

Taulukko 1. Katkelma analysointitaulukosta.

Motivaatiota lisääviä ja vähentäviä asioita alalla			
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka
"ainaki varmaan niinku lisääviä just tommoset onnistumiset"	Onnistumiset	Onnistumiset	Työssä pärjääminen ja työn mielekkäisyys
"onnistumisen tunne töissä ja semmonen kun just potilaat osoittaa selvästi sitä että on hoidettu hyvin asiat"	Onnistuminen kun asiat on hoidettu hyvin		
"et näkee et potilas parantuu tai edistyy joissain asioissa"	Potilaan parantuminen tai edistyminen		
"Et oli se sitten työtoverit tai esimiehet tai asiakkaat, niin aina silloin kun se sujuu ja kaikki toimii hyvin niin kylhän se motivoi"	Kun sujuu ja toimii hyvin		
"että sää niinku koet et oot oikeella alalla ja teet niinku oikeesti sitä mitä haluat"	Tekee sitä mitä haluaa	Tekee haluamaansa työtä	
"justiinsa se, et saa ilmentää sitä omaa intohimoansa"	Saa ilmentää intohimoansa		
"voi tehdä tärkeää ja hyödyllistä työtä"	Voi tehdä tärkeää ja hyödyllistä työtä		
"semmosta työtä et voi olla ylpee"	Voi olla ylpeä työstään		
"niissä ei oo ainakaan kovin samanlaisia ne päivät, niis on aika paljon vaihtelevuutta"	Työpäivien vaihtelevuus	Työn vaihtelevuus	Työajat motivaatiota lisäävänä
"itse nautin kolmivuorotyöstä, mä nautin arkivapaista. Et mulle sellanen kolmivuorotyö on plussaa"	Kolmivuorotyö ja arkivapaat lisäävät motivaatiota		
"jos löytää vielä sellasen työporukan joka mahdollistaa sellasen autonomisen työsuunnittelun ni se kyllä lisää sitä"	Työyhteisö, jossa on autonominen työvuorosuunnittelu		

6 Opinnäytetyön tulokset

Selvitimme opinnäytetyössämme neljää eri tutkimuskysymystä. Ensimmäinen teema, kutsumus, jakautui kysymyksiin; miten opiskelijat kokevat kutsumuksen sekä miten opiskelijat itse henkilökohtaisesti kokevat kutsumuksen hoitoalaa kohtaan. Toinen teema, motivaatio, jakautui tutkimuskysymyksiin; mitkä tekijät motivoivat opiskelussa sekä mitkä tekijät motivoivat tulevaisuuden työelämässä.

Yläluokkien jakautuminen alaluokkiin sekä analyysin pelkistykset ja alkuperäiset ilmaukset on kuvattu analysointitaulukossa (Liite 6).

6.1 Kutsumuksen kokeminen

Haastateltavat hoitoalan opiskelijat kertoivat kokemuksiaan kutsumuksesta. Tulokset kutsumuksen kokemisesta jakautuu kolmeen yläluokkaan, jotka ovat; intohimo ja itsensä toteuttaminen, työn tarkoituksellisuus sekä kutsumuksen ja hoitotyön suhde epävarma. Ala- ja yläluokat on kuvattu seuraavassa taulukossa (Taulukko 2).

Taulukko 2. Analysoinnin ala- ja yläluokat kutsumuksen kokemisessa

Alaluokka	Yläluokka
Johdatus tiettyyn työhön	Työn tarkoituksellisuus
Suurempi tarkoitus	
Työ voimavarana	
Itsensä toteuttaminen	Intohimo ja itsensä toteuttaminen
Toimintaa ohjaava voima	
Sanoinkuvaamaton voima	
Sisäinen tahtotila	
Kutsumus ei liity hoitotyöhön	Kutsumuksen ja hoitotyön välinen suhde epävarma
Negatiivinen sana	

Monet haastateltavat kokivat kutsumuksen määrittelyn hieman haastavana. Haastateltavat kuvasivat kutsumusta syyksi hakeutua jollekin alalle. Osalle tuli mieleen kutsumuksesta juuri kutsumusammatti. Kutsumusta kuvattiin johdatukseksi ja tunteeksi siitä, että

on tarkoitettu tekemään jotain tiettyä työtä. Haastateltavat opiskelijat kokivat, että kutsumus on jotain, jolla on työn tekemisen lisäksi suurempi tarkoitus ja, että ilmentämällä omaa kutsumusta saa itselleen voimavaroja.

“semmonen niinku, et tuntuu et on jotenkin, tarkoitettu, johonkin, vaikka niinku työhön”

“et sen kokee enemmänki ku vaan työnä siis semmosena paikkana missä käy ja tekee rahaa. Siinä pitää olla joku toinenkin tarkoitus miks sitä halua tehdä”

”silleen et siihen ei mee niin paljon voimavaraa sitte, enemmänki siitä saa sitä voimavaraa, ku se ilmentää sitä kutsumusta”

Haastateltavat opiskelijat kuvasivat kutsumusta intohimoksi ja itsensä toteuttamiseksi. He kuvasivat sitä tarpeeksi ja haluksi tehdä, toimia ja oppia. Yksi haastateltavista koki kutsumuksen olevan paloa, jota ei järjellä voi selittää. Toinen kuvasi kutsumusta joksikin, joka tulee itsestä sisimmästä, eikä siihen muut ihmiset pysty vaikuttamaan. Yksi haastateltava puhui taustavoimasta, joka vetää jonkin tietyn asian puoleen.

“sellasta sanoinkuvaamatonta paloa tehdä jotain et sä et voi sitä ehkä selittää liian järkeenkäyvästi. Et sä voit löytää sille asialle niinku hyviä syitä et miks sä teet sitä, et miks se on tärkeätä, mut sä et voi täysin selittää mikä se palo on siellä taustalla”

“silleen et se on semmonen asia, johon muut ihmiset ei pysty vaikuttamaan et se on semmonen joka tulee iteltä niinku sisimmästä. Et siihen ei oo niinku saatu mitään ulkopuolista vaikutusta niinku muilta ihmisiltä. Et kokee jonkun asian omakseen”

“sulla on joku sanoinkuvamaaton taustavoima siellä, joka vetää sua sen asian puolelle”

Yksi haastateltava koki kutsumuksen vanhahtavana, negatiivissävytteisenä sanana. Hän kertoi kutsumuksen kuulostavan siltä kuin ihminen olisi valmis tekemään ihan mitä vain, koska hänellä on kutsumus. Toinen haastateltava koki, että kutsumusta ei tarvitse olla tehdäkseen jotain tiettyä työtä.

“Se on must vähän ehkä semmonen jotenkin vähän vanhahtava sana tai jotenkin siitä tulee vähän semmonen olo että tehdään ihan mitä vaan, siks vaan, kun on kutsumus. Et siin on mun mielestä ehkä joku semmonen vähän negatiivinenkin sävy, vaikka periaatteessa se on kuitenkin ihan hyvää tarkoittava sana”

“mä en koe, että se liittyy yhtään mitenkään mihinkään hoitotyöhön se kutsumus. Eli mä en näkis yhtään et sul tarviis mitään erikoista kutsusta olla että sä voit tehdä jotain tiettyä työtä”

6.2 Kutsumuksen kokeminen hoitoalaa kohtaan

Haastateltavat hoitoalan opiskelijat kertoivat kokemuksiaan kutsumuksesta hoitoalaa kohtaan. Tulokset kutsumuksen kokemisesta hoitoalaa kohtaan jakautuvat kuuteen yläluokkaan, jotka ovat; sisäinen motivaatio, yhteys, vuorovaikutus ja luottamus potilaan kanssa, työn tarkoituksellisuus, kiinnostus ihmistä ja hoitoalaa kohtaan, kutsumuksen herääminen ja kutsumukseen kasvaminen sekä oman kutsumuksen ja sen merkityksen esiintyminen epävarma. Ala- ja yläluokat on kuvattu seuraavassa taulukossa (Taulukko 3).

Taulukko 3. Analysoinnin ala- ja yläluokat kutsumuksen kokemisessa hoitoalaa kohtaan.

Alaluokka	Yläluokka
Aina tiennyt haluavansa hoitoalalle	Sisäinen motivaatio
Työtä ei tehdä pelkästään rahan takia	
Potilaiden kanssa työskentely	Yhteys, vuorovaikutus ja luottamus potilaan kanssa
Halu auttaa ja merkityksellisen työn tekeminen	Työn tarkoituksellisuus
Ylpeys hoitoalan ammatista	
Omien taitojen havaitseminen ja työstä tykkääminen	
Mielenkiinto ihmislähtöistä työtä kohtaan	Kiinnostus ihmistä ja hoitoalaa kohtaan
Erityisalasta kiinnostuminen	
Hoitoalalle päätyminen	
Kutsumuksen kasvaminen käytännössä	Kutsumuksen herääminen ja kutsumukseen kasvaminen
Kutsumus vanhahtavana ilmaisuna	Oman kutsumuksen ja sen merkityksen esiintyminen epävarma
Ei kutsumusta	

Haastateltavat kertoivat miten itse kokevat kutsumuksen hoitoalaa kohtaan. He kertoivat siitä, minkä vuoksi he ovat valinneet hoitoalan opiskelemisen. Kokemukset olivat osittain eriäviä toisiinsa nähden, mutta yleisesti halu auttaa, tehdä merkityksellistä työtä ja kiinnostus ihmistä kohtaan oli monen ammatinvalinnan taustalla. Yksi haastateltavista kertoi, että on aina tiennyt haluavansa hoitoalalle. Hän kuvasi itseään hoivaihmiseksi.

“Mä oon kyllä aina tienny et haluan olla hoitoalalla. Oon aina ollu semmonen hoivaihminen”

Potilaiden kanssa työskentely oli monille haastateltaville tärkeässä osassa. Kuvattiin kuinka toipumisen ja paranemisen todistaminen potilaassa oli palkitsevaa. Luottamuksellisen suhteen luominen ja tietynlaisen yhteyden muodostuminen potilaaseen tai asiakkaaseen koettiin merkitykselliseksi.

“se et näkee potilaissa vaikka sitä parantumista, olkoon sitten millä puolella vaan hoitoalalla”

“ja sitte se henkilö alkaa luottaa suhun ja saatte semmosen kunnollisen suhteen luotuu”

Eräs haastateltava kertoi oman kutsumuksen heränneen, kun oma isä teki dialyysia heillä kotona ja hän halusi olla siinä avuksi.

“mun isä on tehny meillä kotona dialyysia, ja siitä on ehkä lähteny sit sellanen, ehkä jonkinnäkönen kutsumus ja semmonen tarve, että osais auttaa siinä dialyysissa kotona. Niin se on ollu ehkä semmonen mun kutsumus niinku lähtee tänne alalle ku on niinku seurannu sitä tekemistä kotona”

Moni haastateltava puhui halusta ja tarpeesta auttaa ihmisiä omassa työssään. Moni kuvasi myös halua tehdä merkityksellistä ja hyödyllistä työtä. Yksi haastateltava kertoi, kuinka tuntee jo tässä vaiheessa ylpeyttä tulevasta ammatista.

“mä haluan tehdä sellasta työtä, että auttaa ihmisiä”

” sellanen että haluaa tehdä merkityksellistä työtä”

“ja mä tunnen myös ylpeyttä siitä tulevasta ammatistani”

Usea haastateltava koki, että kutsumuksen taustalla oli kiinnostus ihmistä kohtaan. Kuvattiin mielenkiintoa erilaisia, kaikenlaisia ihmisiä kohtaan. Muutama haastateltava oli kiinnostunut siitä, miten ihminen toimii ja mikä on parasta mahdollista hoitoa. Yhdessä tekeminen oli eräälle haastateltavalle mielekkäintä.

“kiinnostus tavallaan niinku siihen ihmiseen, miten se ihminen toimii. miten sen ihmisen kans toimitaan. tavallaan niinku se teoreettinen puoli siinä että miten ihminen saa parasta hoitoo. Se on niinku se, eikä se että minä oon rakastamalla ihmisten kanssa tekemisissä”

“tykkään olla ihmisten kanssa ja ihan niinku kaikenlaisten ihmisten kanssa et se yhdessä tekeminen on mulle se juttu mikä on niinku yks asia mikä on vetäny tälle alalle”

Osa haastateltavista kuvasi kutsumukseen hiljalleen heräämistä. Hoitoalan opiskelun ja käytännön harjoittelujen myötä kutsumus oli ikään kuin pikkuhiljaa herännyt. Kokemuksen kautta oli myös voinut saada vahvistusta sille, että kyseessä on itselle sopiva ala. Käytännön harjoitteluiden myötä oli mahdollista huomata omat taidot ja osaaminen sekä saada positiivista palautetta.

“ehkä nyt ku on opiskellut, ni on tullut jonkinnäkönen kutsumus kyllä siihen, että on jollain tapaa ehkä kasvanut siihen, et vois nyt niinku sanoa että on kutsumus siihen ammattiin”

“Se on heränny vasta sitten, ku on päässy itse sinne kentälle ja tapaamaan ihmisiä”

“mitä enemmän mä teen tätä, ekasta harkasta lähtien, et mitä enemmän mä teen tätä, niin se alkaa tuntuu sellaselta selittämättömältä, et tää vaan tuntuu niin oikeelta”

Osa haastateltavista kertoi päätyneen opiskelemaan hoitolaa mutkien kautta. Yksi haastateltava oli opiskellut ja työskennellyt toisella alalla ennen hoitoalan opiskelua. Yksi haastateltava kertoi hoitoalan opiskelemisen olleen järkipерäinen valinta, ammatti, joka työllistää ja johon pystyy yhdistämään tärkeäksi pitämiään asioita.

“En oo siis semmonen mitenkään et oisin lapsesta asti jo päättänyt että minusta tulee hoitaja, että mutkien kautta päätynyt”

” Olin silleen et vois lähteä kokeileen, ja sitten mä tykästyin tähän hommaan”

”vaan se lähti sellaisesta järkiperaisestä valinnasta. et hei tästähän mä tykkään ja tässä oon hyvä”

Kutsumusta pidettiin myös hieman vanhahtavana ja liian mahtipontisena ilmaisuna. Yksi haastateltava koki, että hänellä ei ole sen suurempaa kutsumusta alaa kohtaan, mutta hän kuitenkin kertoi auttamisen halun sekä ihmisten hyväksi tehtävän työn olevan tekemisen taustalla. Toinen haastateltava kertoi, että ei usko kutsumusammattiin, mutta ihmisten kanssa yhdessä merkityksellisen työn tekeminen oli hänelle tärkeä asia.

”ja jos mun mielipidettä kysytään, ni se on tosi vanhanaikainen ajatus et sulla pitäis olla kutsumus et sä voisit tehdä tätä työtä”

“Se on vähän tämmönen yliromantisoitu ja sit se on älytöntä esimerkiksi nytki, kun on nää palkkaneuvottelut sun muut on ollu tapetilla viimeaikoina, ni sitä perustellaan sillä et, kun hoitoala on kutsumus”

“ehkä tää ei ihan oo oma kutsumus”

“mulla ei oo sellasta selkeetä kutsumusta”

6.3 Motivaation kokeminen opiskelussa

Haastateltavat hoitoalan opiskelijat kertoivat kokemuksiaan motivaatiosta opiskelussa. Tulokset motivaation kokemisesta opiskelussa jakautuu seitsemään yläluokkaan, jotka ovat; oma motivaatio, uran rakentaminen, oppilaitoksen vaikutukset motivaatioon, käytännön opiskelu, tarpeettoman opiskelun vaikutus motivaatioon, muiden ihmisten vaikutus motivaatioon sekä opiskelun raskauden vaikutus motivaatioon. Ala- ja yläluokat on kuvattu seuraavassa taulukossa (Taulukko 4).

Taulukko 4. Analysoinnin ala- ja yläluokat motivaation kokemisessa opiskelussa

Alaluokka	Yläluokka
Kiinnostus	Oma motivaatio
Oma motivaatio	
Auttaminen	
Oppiminen	
Saavutukset	Uran rakentaminen
Jatkokoulutus	
Työllistyminen	
Oppilaitoksen toiminta	Oppilaitoksen vaikutukset motivaatioon
Opinnoissa ohjaus	
Opintojen joustavuus	
Käytännön opiskelujen vähyys	Käytäntö opiskeluissa
Käytännössä tarvittavat aiheet	
Harjoittelut	
Aiheita ei tarvitse työelämässä	Tarpeettoman opiskelun vaikutus motivaatioon
Kurssitarjonta	
Ei saa ilmentää itseään	
Opiskelukaverit	Muiden ihmisten vaikutus motivaatioon
Ympäröivät ihmiset	
Palaute	
Opiskelun raskaus	Opiskelun raskauden vaikutus motivaatioon
Työuupumus	

Haastateltavat opiskelijat kuvasivat oman motivaation näkymisen kiinnostuksena opiskeltaviin aiheisiin sekä haluna oppia uusia asioita ja kehittyä. Kuvattiin myös halua oppia auttamaan ihmisiä.

”ihan se oma motivaatio, se kuinka on kiinnostunu alasta”

”tää on niin mielenkiintoista koska tässä on kohteena koko ihminen ja ihmiselämä niin se on must kauheen motivoivaa”

”uuden oppiminen motivoi ainakin mua myös”

Useampi haastateltava otti opiskelumotivaatiossa esille saavutukset, kuten opintojen edistymisen ja valmistumisen sekä työelämään pääsemisen. Haastateltavat kokivat, että valmistumisen jälkeen olisi hyvät työllisyysnäkyvät edessä, puhuttiin jopa varmasta työpaikasta. Uran rakentamisessa tuli esille peruskoulutukseen panostaminen, jotta pääsee jatkokouluttautumaan pidemmälle.

"konkreettisuus, että tavallaan koko ajan saavuttaa jotain ja pääsee lähemmäs sitä, että tulee ammattilaiseksi"

"se motivoi et valmistuu ja sit pääsee niinku työelämään"

"työllisyysnäkökymät on erittäin hyvät ja monipuoliset"

"myös semmonen varma työpaikka myös"

"Ja itellä mikä on isoin motivaattori ni on se mulle tavallaan niinku välietappi. Aion siitä koulutauttu eteenpäin ja mun on käytävä tää koulutus että mä pääsen siitä seuraavalle tasolle"

Oppilaitoksen toiminta näkyi hyvin opintojen tarjoamisessa ja ohjauksessa opinnoissa. Myös vapautta tehdä opintoja omaan tahtiin pidettiin motivaatiota lisäävänä tekijänä.

" kuinka se koulu tuo sulle kaikki opinnot sun syyliin ja kuinka ne opettaa, ja sillai"

"onneks oli hyvä opparin ohjaaja"

"meillä saa tehdä kuitenkin hirveen joustavasti opintoja, et voi aika omassa tahdissa tehdä opintoja"

Useampi haastateltava nosti harjoittelut ja opintojen käytännönläheisyyden suureksi motivaatiotekijäksi. Tosin myös käytännön opetuksen niukkuutta arvosteltiin, ja käytännön opiskelun vähyyttä nähtiin motivaatiota vähentävänä tekijänä.

"Mut sitte ku pääsi oikeasti sinne harjotteluun, ja pääsi sit niinku käytännön lähelle, ni muisti et miks mä opiskelen tätä alaa"

"koulussa on just kaikki vedetty niin minimiin, ni sitte kaikki labrat ja kaikki simulaatiot; ei mulla oo tänä vuonna ollut yhtään niitä"

Opiskelukavereilta saatu tuki lisäsi monen haastateltavan opiskelumotivaatiota. Asioita pohdittiin yhdessä ja annettiin palautetta. Myös asiakkailta saatu palaute lisäsi motivaatiota.

"motivoi opiskelussa opiskelukaverit"

"et opiskelukollegat on ollu semmosia, joitten kaa on saanut purkaa näitä asioita"

"tietysti ehkä kaikista eniten motivoi se, et jos joltain asiakkaalta tai potilaalta on saanu jotain hyvää palautetta"

Opintojen raskaus vaikutti vähentävästi opiskelumotivaatioon. Eräs haastateltava kertoi sairastuneensa työuupumukseen juuri koulutuksen raskauden ja suuren työmäärän vuoksi.

"kaikilla on ollu tosi rankkaa koulussa"

6.4 Motivaatiota lisääviä ja vähentäviä tekijöitä hoitoalalla

Haastateltavat hoitoalan opiskelijat kertoivat kokemuksiaan motivaatiota lisäävistä ja vähentävistä tekijöistä hoitoalalla. Tulokset motivaatiota lisäävistä ja vähentävistä tekijöistä jakautuu viiteen yläluokkaan, jotka ovat; työssä pärjääminen ja työn mielekkyys, työn ja työssä kehittyminen, ihmiset työn ympärillä, arvostus sekä työelämän haasteet. Ala- ja yläluokat on kuvattu seuraavassa taulukossa (Taulukko 5).

Taulukko 5. Analysoinnin ala- ja yläluokat motivaatiota lisäävistä ja vähentävistä tekijöistä alalla.

Alaluokka	Yläluokka
Onnistumiset	Työssä pärjääminen ja työn mielekkyys
Tekee haluamaansa työtä	
Työn vaihtelevuus	
Työajat motivaatiota lisäävänä	
Jatkuva oppiminen ja kehittyminen	Työn ja työssä kehittyminen
Saa apua	
Ympyröivät ihmiset	Ihmiset työssä ja sen ympärillä
Esimies	
Muiden ihmisten negatiiviset ajatukset	
Arvostuksen puute	Arvostus

Palkka	Työelämän haasteet
Huono työilmapiiri	
Työn raskaus	
Henkilöstöpula	
Työn kiireellisyys	
Joutuu toimimaan vastoin omaa ammattietiikkaa	
Työajat motivaatiota heikentävänä	
Työn joustamattomuus	

Haastateltavat kokivat työssä onnistumisen merkittäväksi motivaatitekijäksi. Potilaiden ja asiakkaiden parantuminen, toipuminen tai edistyminen jossain tietyssä asiassa koettiin motivoivana tekijänä.

”onnistumisen tunne töissä ja semmonen kun just potilaat osoittaa selvästi sitä että on hoidettu hyvin asiat”

”et näkee et potilas parantuu tai edistyy joissain asioissa”

Myös työn mielekkyys ja merkityksellisyys esiintyi haastateltavien kokemuksissa. Kolme haastateltavaa kertoi tekevänsä haluamaansa työtä hoitoalalla. Yksi haastateltava kertoi pitävänsä hoitotyöstä sen vuoksi, että se on yhteiskunnallisesti merkittävää ja hyödyllistä. Yksi haastateltava kertoi erikoistuneensa työtehtävään, jossa pääsee toteuttamaan intohimoaan.

”voi tehdä tärkeää ja hyödyllistä työtä”

”että sää niinku koet et oot oikeella alalla ja teet niinku oikeesti sitä mitä haluat”

”justiinsa se, et saa ilmentää sitä omaa intohimoansa”

Työn ja työvuorojen vaihtelevuus lisäsi työn mielekkyyttä osalla haastateltavista opiskelijoista. Tosin kolme haastateltavaa koki kolmivuorotyön motivaatiota vähentävänä tekijänä.

”itse nautin kolmivuorotyöstä, mä nautin arkivapaista. Et mulle sellanen kolmivuorotyö on plussaa”

”aika paljonhan me tehdään kolmivuorotyötä — osa varmaan kuitenkin toivois, että olis päivätyö”

Työpaikat alati kehittyvinä ympäristöinä sekä työnkuvien monimuotoisuus motivoi haastateltavia. Haastateltavat kokivat motivaatiota lisääväksi tekijäksi mahdollisuuden itsen kehittämiseen hoitoalalla. Työelämään siirtymisessä motivoi se, että on niin paljon erikoisaloja, joista valita omansa ja halutessaan työnkuvaa voi vaihtaa.

”on paljon mistä valita niinku erikoisaloista, vaikka niinku valmistuu sairaanhoitajaksi, ni voi vaihtaa täysin erilaiseen työnkuvaan, jos haluaa”

”luo motivaatiota ku koko ajan kehitetään uusia toimintatapoja eteenpäin”

”sä voit niinku koko ajan kehittää ittees lisää, et sä et missään kohtaa tuu olemaan niinku silleen valmis. Et koko ajan voit mennä niinku eteenpäin”

Haastateltavat nostivat esille työyhteisöissä avun saamisen merkityksen. Harjoitteluissa on tuntunut hyvältä se, että on saanut ja voinut pyytää apua. Auttamisen kulttuuri hoitoalalla lisää motivaatiota.

”on saanut apua, aina on autettu ja aina on tuettu”

Motivaatiota lisäävänä tekijänä viisi haastateltavaa otti puheeksi ihmiset työn ympärillä. Ihmisillä tarkoitetaan sekä työkavereita moniammatillisessa työyhteisössä, sekä potilaita. Yksi haastateltava mainitsi esimiehen ja johtamisen vaikutukset motivaatioon lisäävänä tai vähentävänä tekijänä.

”potilaat vaihtuu, saa olla paljon erilaisten ihmisten ja eri ammattiryhmien kanssa tekemisissä”

”motivaatiota lisää se työ, ja kivat potilaat, ja kivat kollegat”

”esimiehet on tietysti semmonen asia, että ne kyllä lisää tai sit vähentää todella paljon, siis se lähiesimies osastonhoitaja tekee kyl tosi paljon”

Siinä missä työyhteisöt toimivine työilmapiireineen ja kollegiaalisuuksineen lisäsi motivaatiota, kertoi kolme haastateltavaa huonon työilmapiirin, vaikeiden työyhteisöjen, ja kollegiaalisuuden puutteen vähentävän motivaatiota.

"aika mones paikkaa on huono työilmapiiri"

"ei oo aina semmosta kollegiaalisuutta työkaveria kohtaan"

Kolme haastateltavaa nosti esille muiden ihmisten negatiiviset puheet motivaatiota vähentävänä tekijänä. Yksi haastateltava kertoi motivaatiota vähentävänä tekijänä hieman kyynisten, ehkä jo pidempään alalla olleiden henkilöiden negatiiviset asenteet. Hän kertoi lähes kaikilla harjoittelujaksoilla törmänneensä uteluihin siitä, joko oma ammatinvalinta on jo kaduttanut. Kaksi haastateltavaa otti myös esille yhteiskunnallisen arvostuksen puutteen hoitoalaa kohtaan.

"vähentää sitä motivaatiota niin muiden ihmisten puheet"

"tätä työtä ei osata mun mielestä tarpeeks arvostaa"

"Paljon tapaa sit niitä vähän kyynisiä ihmisiä"

Työelämän haasteista kertoi kaikki haastateltavat. Seitsemän haastateltavaa kertoi matalan palkkauksen vähentävän motivaatiota alalla. He kokivat, ettei työstä makseta tarpeeksi korvausta, ottaen huomioon työn raskauden ja vastuullisuuden. Matalaa palkkaa pidettiin myös kliseisenä haasteena hoitoalalla.

"me saadaan ihan liian vähän korvausta siitä arvokkaasta työstä"

"Mä en nyt haluis olla niin kliseinen, että mä sanoisin et palkkaus, mut se toki vähentää motivaatiota."

Motivaatiota vähentävänä tekijänä kuusi haastateltavaa mainitsi työn raskauden. Hoitotyötä pidetään raskaana ja raadollisena sekä henkisesti, että fyysisesti.

"onhan tuo tosi raadollista toi työelämä tuolla, tota hoitoalalla"

"työ itessään on jo henkisesti tosi raskasta"

"jos se on hirveen raskasta se hoitotyö"

Myös henkilöstöpula ja työn kiireellisyys nähtiin motivaatiota vähentävänä tekijänä. Tämän mainitsi viisi haastateltavaa. Yksi opiskelija mainitsi, että kiireen takia joutuu toimimaan vastoin omaa ammattietiikkaa.

"hoitajia on ihan liian vähän siihen nähden mitä meitä tarvitaan"

"kaikki yleinen niinku kiire, että ei ehdi tehdä kunnolla"

"sit välillä työolosuhteet et niinkun jos pitää esimerkiksi aloittaa iltapesut kolmelta iltapäivällä, et ehtii tehdä kaiken, et joutuu toimimaan välillä sitä vastaan mikä omasta mielestä on oikein"

Kaksi haastateltavaa koki työelämän olevan joustamatonta, ja hoitoalalla olevan huonot etenemismahdollisuudet. Tämä vähentää motivaatiota tulevaisuuden työelämässä.

"huonot etenemismahdollisuudet"

7 Luotettavuus ja eettisyys

7.1 Luotettavuus

Arvioitaessa laadullisen työn luotettavuutta, mittaavina kriteereinä puhutaan uskottavuudesta, siirrettävyydestä, riippuvuudesta ja vahvistettavuudesta. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 160–166.) Uskottavuudella tarkoitetaan sitä, vastaavatko tutkimuksen tekijöiden ja tutkittavien käsitykset tutkittavista kohteista toisiaan. Uskottavuutta voi vahvistaa käymällä tuloksista keskustelua tutkimuksen eri vaiheissa. Opinnäytetyötä toteuttaessa ja haastattelurunkoa luodessa keskityttiin tutkimuskysymyksiin, jotta niihin saisi selkeän vastauksen. Teemahaastattelussa väärinkäsityksiä oli mahdollista oikaista, jotta haastateltavien ja haastattelijoiden käsitykset vastaisivat toisiaan. Tosin kuvaamme tässä opinnäytetyössä kokemuksia, joten aihe oli erittäin subjektiivinen. Erilaisille kokemuksille annettiin tilaa. Siirrettävyys tarkoittaa tutkimusasetelman kontekstiriippuvaisuutta, eli voiko kontekstista tehdä yleistyksiä. Annamme henkilöiden kokemuksista ja ympäristöstä kuvailevaa tietoa, jotta lukija voi päätellä kontekstin ja arvioida yleistettä-

vyyttä. Riippuvuus tarkoittaa sitä, tehdäänkö tutkimus yleisesti tieteellistä tutkimusta ohjaavin periaattein. Opinnäytetyötä tehdessä noudatimme yleisiä tieteellisiä käytäntöjä. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 160–166.) Opinnäytetyön vahvistettavuutta lisää raportoinnin tarkkuus, jotta lukija ymmärtää miten opinnäytetyö on tehty, ja voi halutessaan toistaa sen (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009:162).

Opinnäytetyöntekijöinä olimme tietoisia siitä, että käytännössä tutkijan sukupuoli, ikä, uskonto, poliittinen asenne, kansalaisuus, virka-asema tai muu vastaava seikka vaikuttaa siihen, mitä ja miten hän havainnoi haastattelutilannetta ja aineistoa. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 160.)

Opinnäytetyön kohdejoukkona oli hoitotyön ammattikorkeakouluopiskelijat, joilla on jonkinlainen näkemys kutsumuksesta. Haastateltavien valinta ei aiheuttanut merkittävää epäsuhtaa. Moni haastateltava suostui haastatteluun ilman minkäänlaisia ennako-odotuksia haastattelun teemoja kohtaan. Haastateltavia haettaessa tuotiin esille, ettei ole merkitystä, miten kutsumuksen kokee hoitoalaa kohtaan. Näin oli mahdollisuus saada monipuolisia tuloksia.

Haastattelijoina olimme kokemattomia, sillä kyseessä oli ensimmäinen toteuttamamme haastattelu. Harjoittelimme haastattelemista opinnäytetyöparin kanssa sekä toteutimme yhden pilottihaastattelun, jotta harjaannuimme hieman ennen varsinaista aineiston keräämistä.

Opinnäytetyö tehtiin parityönä jokaisessa vaiheessa. Kaikissa opinnäytetyön vaiheissa olimme yhteydessä ohjaajaan, jolta saimme palautetta työhön liittyen.

Työn analysointi- ja raportointivaiheessa noudatettiin huolellisuutta, tarkkuutta, avoimuutta ja rehellisyyttä. Analysoitaessa aineistoa tarkkailimme prosessin kaikissa vaiheissa aineistouskollisuutta, niin että esimerkiksi pelkistykset pysyivät saman sisältöisinä kuin alkuperäisilmaukset. Raportoitaessa toimme esille selkeästi saatujen tulosten yläluokat sekä analysointitaulukoista nähtävissä olevat alkuperäisilmausten pelkistykset ja alaluokat. Nostimme tuloksien raportointiin haastateltavien alkuperäisiä ilmauksia, jotta lukijalle muodostuu kuva aineistosta ja sen analysoinnista.

7.2 Eettisyys

Opinnäytetyö tehtiin hyvän tieteellisen käytännön (TENK 2012.) mukaisesti. Kaikissa työn eri vaiheissa noudatettiin rehellisyyttä, tarkkuutta ja yleistä huolellisuutta. Eettinen sitoumus ohjasi työmme tekemistä alusta loppuun saakka.

Opinnäytetyön lähteinä käytettiin tieteellisesti hyväksytyjä julkaisuja. Julkaisuihin viitattiin aina asianmukaisesti ja aiheesta aiemmin tehdyille tutkimuksille annettiin niille kuuluva arvo ja merkitys (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.).

Haimme tutkimuslupaa haastattelujen tekemiseen Metropolian terveyden osaamisalueen osaamisaluepäälliköltä. Kaikilta haastateltavilta pyydettiin lupa osallistumiseen, haastattelu perustui täysin vapaaehtoisuuteen. Haastateltavia kohdeltiin kunnioittaen kaikissa haastattelun vaiheissa. Ennen haastattelua osallistujille selvitettiin opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite ja osallistujat saivat tietoonsa haastattelumenetelmän sekä haastattelun arvioidun keston. Tämä käy ilmi haastattelun ilmoituksesta sekä saatekirjeestä (Liite 4). Ennen haastattelun aloitusta haastateltavat saivat sähköisesti suostumuslomakkeen (Liite 5), jota ei allekirjoitettu, koska haastattelut tehtiin täysin etänä koronaviirustilanteen vuoksi. Haastateltaville kerrottiin, että samat oikeudet pätevät suullisella suostumuksella.

Haastatteluun osallistuville kerrottiin, että heillä on oikeus keskeyttää haastattelu sen missä vaiheessa tahansa huolimatta aiemmasta suostumuksesta. Heillä oli oikeus kieltää jälkikäteen heiltä kerätyn aineiston käyttö opinnäytetyössä. Nämä oikeudet heille kerrottiin ennen haastattelun aloittamista. Osallistujien anonymiteetti taattiin, eikä kerättyjä taustatietoja yhdistetty julkaistuihin tuloksiin. Saatuja tietoja ei luovuteta ulkopuolisille. Opinnäytetyön aineisto on säilytetty koko työntekemisen prosessin aikana salasanasuojatussa tiedostossa, johon vain työn tekijöillä on pääsy. (Tutkimuseettinen Neuvottelukunta 2019). Haastattelun nauhat ja litteroitu aineisto tuhotaan välittömästi työn hyväksymisen jälkeen. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 156.)

Opinnäytetyöstä ei saa aiheutua tutkittaville haittaa. Heidän hyvinvointinsa on etusijalla tutkimusta tehdessä. Pyrimme kaikkien mahdollisten, tarpeettomien haittojen ja epämuukavuuksien riskien minimointiin. Epämukavuuksia ei ilmennyt, vaikka haastateltavat ker-

toivat hyvinkin yksityiskohtaisia asioita, joita ei julkaistu. Arvioimme keskenämme henkilökohtaisten ja arkaluontoisten tietojen kysymisen tarpeellisuutta. (Sarajärvi – Tuomi 2018: 156.)

8 Pohdinta

Tämä opinnäytetyö antoi kuvaavaa tietoa hoitotyön opiskelijoiden kokemuksista kutsumuksesta sekä motivaatiosta. Tulokset vahvistavat käytännössä aiempaa tutkittua tietoa aiheesta, tosin tulokset eivät ole yleistettäviä opinnäytetyön rajoitteiden vuoksi.

Opinnäytetyön tulosten perusteella kutsumuksen määrittäminen ja kutsumuksen kokeminen ei ole aivan yksinkertaista. Kutsumuksen henkilökohtainen kokeminen riippuu suurelta osin siitä, miten ihminen itse kutsumuksen määrittelee ja mitä hän kokee sen tarkoittavan. Jäimme pohtimaan, onko tämän päivän hoitotyön opiskelussa ja hoitoalan työelämässä sijaa kutsumuksen ehkä hieman vanhanaikaiselta ja juhlalliselta kuulostavalle käsitteelle. Moni hoitoalan opiskelija kertoi joka tapauksessa halun ja tarpeen auttaa olevan taustalla hoitoalaa valittaessa. Nämä viittaavat altruistisiin ominaisuuksiin työssä ja ovat tulleet esille aiemmissakin tutkimuksissa. (Miers – Rickaby – Pollard 2006; Eley, R. – Eley, D. – Rogers-Clark 2010.)

Tuloksissa opiskelumotivaatiosta on jonkin verran yhtäläisyyksiä aiemman tutkitun tiedon kanssa. Esimerkiksi eräässä aiemmassa tutkimuksessa nostettiin esille opiskelumotivaatiota lisääviä tekijöitä. Opiskelijat kuvasivat samoja teemoja, kuten opiskelukavereilta saatu tuki, saavutuksen tunne opintopisteitä saataessa, into oppia hoitotyössä tarvittavaa tietoa ja taitoa, sekä käytännön harjoittelut. (Mäenpää – Järvenoja – Peltonen – Pyhälto 2020).

Kutsumusta ja motivaatiota yhdisti työn tarkoituksellisuus ja merkityksellisyys. Altruistiset ominaisuudet, kuten halu auttaa nousi sekä kutsumusta että motivaatiota luovana tekijänä. Työtä ei tehdä pelkästään rahan vuoksi, vaan mielekäs työ on voimavara ja motivaatiotekijä. Potilaiden kanssa työskentely ihmisläheisellä alalla nähtiin sekä kutsumuksellisenä piirteenä että motivaatiota lisäävänä tekijänä hoitoalalla. Vaikka opiskelijat puhuivat paljon samankaltaisia asioita kutsumuksesta ja motivaatiosta, he kokivat motivaatiosta puhumisen helpommaksi, koska kutsumusta sanana leimasi erilainen sävy.

Opinnäytetyön tuloksien perusteella hoitotyön opiskelijat nostivat esille selkeitä, konkreettisia tekijöitä, jotka motivoivat opiskelussa sekä tulevaisuuden työelämässä. Tieto näistä tekijöistä voi auttaa sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksia ja työpaikkoja saamaan hoitoalalle vetovoimaa sekä kehittämään työ-, opiskelu- ja toimintaympäristöjä. Osaavia ja motivoituneita henkilöitä tarvitaan alalle nyt ja jatkossa. Esimerkiksi opiskelun käytännön harjoitteluista opiskelijat kokivat hyötyvänsä hyvinkin paljon, ja yleisesti ihmeteltiin niiden vähentymistä opintotarjonnastaviime aikoina. Työelämän puolella motivaatiota heikensi esimerkiksi matalapalkkaisuus, kiire ja huono työilmapiiri, kun taas motivaatiota lisääviä tekijöitä olivat muun muassa mahdollisuus suunnitella omaa työtään, luottamuksellinen ja avulias työympäristö sekä mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

8.1 Opinnäytetyöprosessi ja sairaanhoitajatutkinnon kompetenssit

Sairaanhoitajatutkintoa määrittävät kaikkien ammattikorkeakoulujen yhteiset kompetenssit, joiden tehtävänä on kehittää opiskelijoiden osaamista. Kompetenssit ovat itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, kehittämistoiminnan osaaminen, organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen sekä kansainvälisyysosaaminen. (Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen - sairaanhoitajakoulutuksen tulevaisuus- hanke, 2015.) Tätä opinnäytetyötä tehdessä olemme pohtineet ammatitietoutta ja tutustuneet tutkimuksen eettisiin ja luotettavuutta mittaaviin kriteereihin. Olemme ottaneet vastuuta toimintamme ja toimineet sovittujen tapojen mukaisesti. Olemme suunnitelleet sekä organisoineet omaa toimintaamme. Opinnäytetyöntekoprosessissa olemme kuunnelleet muita, oponoineet toisten opiskelijoiden opinnäytetöitä suunnittelu-, toteutus- ja raportointivaiheessa sekä esittäneet omaa työtämme kirjallisesti, suullisesti sekä visuaalisesti. Työtä tehdessämme, olemme hankkineet ja käsitelleet oman alamme tietoa ja hyödyntäneet sitä omassa työssämme. Olemme harjaantuneet kriittisessä tiedon arvioinnissa. Olemme lukeneet opinnäytetyötä varten englanninkielistä materiaalia sekä kirjoittaneet työn tiivistelmän sekä suomeksi että englanniksi.

Opinnäytetyöprosessi oli kokonaisuudessaan sairaanhoitajatutkintomme sekä oman oppimisemme kannalta hyödyllinen ja kehittävä matka. Saimme tätä opinnäytetyötä tehdessämme ennen kaikkea tietoa hoitoalan opiskelijoiden kokemuksista kutsumuksesta ja motivaatiotekijöistä opiskelussa sekä myöhemmin hoitoalalla. Pohtiessa omaa suh-

tautumista hoitoalaan peilaten haastatteluissa ilmi tulleita tekijöitä, voimme olla osaltamme mukana kehittämässä tulevaisuuden hoitoalaa yhä vetovoimaisemmaksi, viihtyisämmäksi ja monipuolisemmaksi.

Lähteet

Boughn, Susan – Lentini, Alison 1999. Why do women choose nursing. *Journal of nursing education* 38 (4). 156–161.

Eley, Robert – Eley, Diann – Rogers-Clark, Cath 2010. Reasons for entering and leaving nursing: an Australian regional study. *Austarian Journal of Advanced Nursing* 28 (1): 6–13

Elenius, Antti – Latvus, Kari (toim.) 2007. *Auttamisen teologia*. Karisto Oy Hämeenlinna.

Elibol, Esengül – Seren, Arzu Kader Harmanci 2017. Reasons nursing students choose the nursing profession and their nursing image perceptions: A survey study. *Nursing practice today* 4 (2): 67–78

Eriksson, Katie – Isola, Arja – Kyngäs, Helvi – Leino-Kilpi, Helena – Lindström Unni Å - Paavilainen, Eija – Pietilä, Anna-Maija – Salanterä, Sanna – Vehviläinen-Julkunen, Katri – Åstedt-Kurki, Päivi 2012. *Hoitotiede*. Sanoma Pro Helsinki. 31–34.

Eriksson, Katie 1988. *Hoito tieteenä. Sairaanhoidajien koulutussäätiö*.

Henriksson, Lea – Wrede, Sirpa (toim.) 2004. *Hyvinvointityön ammatit*. Gaudeamus Oy. Yliopistopaino Helsinki.

Hirsjärvi, Sirkka – Hurme, Helena 2010. *Tutkimushaastattelu*. Gaudeamus Helsinki University Press.

Hytönen, Maarit 2018. *Kutsumus ja elämäntehtävä*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 128. Kirkon tutkimuskeskus. Grano Oy. Kuopio.

Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakkoarviointi Suomessa. *Tutkimuseettinen Neuvottelukunta 2019. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja*. Verkkodokumentti. Saatavilla: <https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf>

Liukkonen, Jarmo – Jaakkola, Timo – Kataja, Jukka 2006. *Taitolajina työ: Johtaminen ja sisäinen motivaatio*. Edita. Helsinki.

Kankkunen, Päivi – Vehviläinen-Julkunen, Katri 2009. *Tutkimus hoitotieteessä*. WSOYpro. Helsinki.

Kuivalainen, Marjo – Manu, Niina 2012. *Miten minusta tuli sairaanhoitaja? Sairaanhoidajien kokemuksia sairaanhoitajuudesta*. Opinnäytetyö. Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulu.

Kosgeroglu, Nedine – Bahaddin, Acat – Ayranci, Unal – Ozabaci, Nilufer – Erkal, Sibel 2009. An Investigation on Nursing, Midwifery and Health Care Students Learning Motivation in Turkey. *Nurse Education in Practice*, 9 (5): 331–339.

Kyngäs, Helvi – Elo, Satu – Pölkki, Tarja – Kääriäinen, Maria – Kanste, Outi 2011. Sisällysanalyysi suomalaisessa hoitotieteellisessä tutkimuksessa. *Hoitotiede* 23 (2): 138–148.

Latvala, Eila – Vanhanen-Nuutinen, Eila 2003. Teoksessa Janhonen, Sirpa – Nikkonen Merja (toim.) *Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä*. Helsinki: WSOY.

Leino-Kilpi, Helena – Välimäki, Maritta 2014. *Etiikka hoitotyössä*. Helsinki: Sanoma Pro oy.

Miers, Margaret E. – Rickaby, Caroline E. – Pollard, Katherine C. 2006. Career choices in health care: Is nursing a special case? A content analysis of survey data. *International Journal of Nursing Studies* 44 (7): 1196–1209.

MOT Kielitoimiston sanakirja 8.6 professional. 2018. MOT sanakirjasto. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja Kielikone.

Mäenpää, Kati – Järvenoja, Hanna – Peltonen, Jouni – Pyhältö, Kirsi 2020. Nursing students' motivation regulation strategies in blended learning: A qualitative study. *Nursing & Health Sciences*. 22: 602–611.

Näykki, Päivi – Tuohimaa, Mervi 2010. Sairaanhoidaja ja kutsumus: sairaanhoitajien kokemuksia kutsumuksen ilmenemisestä ja kehittämisestä. *Opinnäytetyö*. Kemi-Tornion Ammattikorkeakoulu. 27–35.

Opetusministeriö 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon: Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä. 24. Saatavilla myös sähköisesti <<http://urn.fi/URN:ISBN:952-485-195-4>>

Paunonen, Marita – Vehviläinen-Julkunen, Katri 1997. *Hoitotieteen tutkimusmetodiikka*. WSOY. Juva.

Rautio, Elina 2016. *Minun paikkani*. Tarinoita kutsumuksesta ja sen löytämisestä. Päivä Oy. Hämeenlinna.

Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen. Sairaanhoidajakoulutuksen tulevaisuushanke. 2015. Ammattikorkeakoulujen terveysalan verkosto ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry. Bookwell Oy. Porvoo. Verkkodokumentti. Saatavilla <<https://www.epressi.com/media/userfiles/15014/1442254031/loppuraportti-sairaanhoitajan-ammattillinen-osaaminen.pdf>>

Sarajärvi, Anneli – Tuomi, Jouni 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Tammi. Helsinki.

Slettmyr, Anna – Arman, Maria – Schandl, Anna R. 2017. The ambiguity of altruism in nursing: A qualitative study. *Nursing ethics* 20 (10): 1–10

Talman, Kirsi 2014. Hoitotyön koulutuksen opiskelijavalinnat: Seurantatutkimus kahden valintakoemenetelmän yhteydestä opiskelijoiden osaamiseen ja opiskelumotivaatioon. Väitöskirja. Turun yliopiston julkaisuja. Turku.

Wang, Wei – Xu, Huiying – Wang, Bingmei – Zhu, Enzhi 2019. The Mediating Effects of Learning Motivation on the Association between Perceived Stress and Positive-Deactivating Academic Emotions in Nursing Students Undergoing Skills Training. *Journal of Korean Academy of Nursing* 49 (4): 495–504

Liite 1: Tiedonhakutaulukko

Tietokanta	Hakusanat	Osumat	Otsikot	Abstraktit	Koko tekstin mukaan otto
Cinahl	Vocation OR calling, "nursing students"	38	13	5	4
Medic	Motivaatio hoitotyö opiskelijat	20	3	2	1
PubMed	Calling Nursing students	52	2	1	0
Finna	Kutsumus Hoitotyö	145	5	2	2

Liite 2: Teemahaastattelu

Perustiedot kerätään: Ikä, sukupuoli, opintojen vaihe, aikaisempi koulutus, onko suvussa hoitoalan ammattilaisia?

Teemat:

1. Kutsumus

- Kuvaa, miten koet kutsumuksen.
- Kuvaa, miten koet kutsumuksen hoitoalaa kohtaan.

2. Motivaatio

- Kuvaa, mitkä seikat motivoivat opiskelussa.
- Kuvaa, mitä motivaatiota lisääviä ja vähentäviä seikkoja koet alalla.

Liite 3: Tietosuojaseloste

Henkilötietojen käsittelijä					
Nimi ja yhteystiedot		Edustaja			
Nimi	Johannes Suonperä	Nimi	Eilsa-Sisko Korhonen		
Osoite	Myllypurontie 1	Osoite	Myllypurontie 1		
Sähköposti	johannes.suonpera@metropolia.fi	Sähköposti			
Puhelin		Puhelin			
Seloste käsittelytoimista					
Viittaus rekisterinpitäjän kanssa laadittuihin henkilötietojen käsittelyä koskeviin sopimuksiin	Rekisterinpitäjän nimi ja yhteystiedot	Rekisterinpitäjän edustajan nimi ja yhteystiedot (tarvittaessa)	Käsittelyiden ryhmät	Kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt, joihin tietoja siirretään tai tieto siitä, ettei henkilötietoja siirretä kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin	Yleinen kuvaus tietosuojasetuksen 32 artiklan 1 kohdan mukaisista teknisistä ja organisatorisista turvatoimista
Sähköpostiosoite kerätään haastattelujen sopimista ja palkinnon arvontaa varten. Kirjallinen saatekirje/suostumuslomake allekirjoitetaan.	Johannes Suonperä, Myllypurontie 1, johannes.suonpera@metropolia.fi	Eilsa-Sisko Korhonen	Haastateltavat	Tietoja ei siirretä kolmansille maille	Tietoja säilytetään salasanan takana tietokoneella, ja tiedot tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua.
Sähköpostiosoite kerätään haastattelujen sopimista ja palkinnon arvontaa varten. Kirjallinen saatekirje/suostumuslomake allekirjoitetaan.	Kia-Karoliina Kesti, Myllypurontie 1, kia-karoliina.kesti@metropolia.fi	Eilsa-Sisko Korhonen	Haastateltavat	Tietoja ei siirretä kolmansille maille	Tietoja säilytetään salasanan takana tietokoneella, ja tiedot tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua.

Liite 4: Saatekirje

Hyvä Metropolian hoitotyön opiskelija,

Olemme kaksi Metropolia ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijaa, jotka tarvitsevat haastateltavia opinnäytetyötään varten. Voit olla sairaanhoitaja-, ensihoitaja-, terveydenhoitaja- tai kättilöopiskelija, eikä ole väliä missä opintojen vaiheessa olet.

Kutsumme teidät osallistumaan haastattelututkimukseen, jonka tarkoituksena on kuvata hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta sekä motivoivista tekijöistä opiskelussa ja hoitoalalla. Olemme kiinnostuneita kokevatko opiskelijat niin sanottua kutsumusta hoitoalaa kohtaan sekä mikä opiskelijoita motivoi opiskelussa ja myöhemmin työelämässä.

Opinnäytetyö on osa Metropolian kehittämishanketta Hoitotyön opiskelijoiden terveyskäyttäytyminen & Kutsumus hoitotyöhön. Työn tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista kutsumuksen ilmentymisestä ja motivaatiosta hoitotyön opiskelussa.

Toteutamme haastattelun teemahaastatteluna ja sen arvioitu kokonaiskesto on noin 30 minuuttia. Haastattelun ajankohta ja paikka sovitaan haastateltavan kanssa sähköpostitse. Haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja luottamuksellista. Teillä on oikeus keskeyttää haastattelu missä vaiheessa tahansa. Haastattelu nauhoitetaan litterointia varten ja nauhat tuhoetaan välittömästi työn hyväksymisen jälkeen. Haastattelijoina meitä sitoo vaitiolovelvollisuus. Aineisto käsitellään nimettömänä, eikä haastatteluun osallistuvien henkilötiedot tule ilmi missään vaiheessa. Antamianne tietoja käsitellään vain tässä opinnäytetyössä, eikä niitä luovuteta eteenpäin. Haastattelusuostumuslomakkeet tuhoetaan työn hyväksymisen jälkeen. Litteroitu aineisto säilytetään salasanalla suljetussa arkistossa, kunnes opinnäytetyö julkaistaan Theseus-tietokannassa. Tietosuojaseloste on saatavilla pyydettäessä.

Mikäli haluatte osallistua haastatteluun, pyydämme teitä olemaan yhteydessä seuraavaan sähköpostiosoitteeseen: _____. Jos teillä tulee kysyttävää liittyen haastatteluun tai opinnäytetyöhön, lähettäkää viestinne samaan osoitteeseen. Kiitämme jo etukäteen.

Opinnäytetyömme ohjaajana toimii Eila-Sisko Korhonen Metropolia ammattikorkeakoulusta. Opinnäytetyö julkaistaan Internetissä osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisen terveisin,

Kia-Karoliina Kesti, sairaanhoitajaopiskelija, Metropolia AMK

Johannes Suonperä, sairaanhoitajaopiskelija, Metropolia AMK

Suostumuslomake

Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia tutkimuksesta ja opiskelumotivaatiosta

Olen lukenut saatekirjeen, jossa minulle on selvitetty tutkimuksen työn tarkoitus, tavoite ja toteutustapa. Työn sisältö on myös selitetty minulle suullisesti. Minulla on ollut mahdollisuus vapaasti esittää kysymyksiä osallistumisesta. Olen saanut riittävät vastaukset esittämiini kysymyksiin.

Minulle on selvitetty, että kerätyt tiedot säilytetään nimettöminä ja että niitä käsitellään luottamuksellisesti. Tiedän että tämä allekirjoittamani suostumus säilytetään erillisenä haastatteluaineistosta. Suostun vapaaehtoisesti tähän haastatteluun ja annan suostumukseni kerätä, säilyttää ja käyttää minua koskevia haastatteluun liittyviä tietoja. Tiedän, että voin halutessani milloin tahansa keskeyttää osallistumiseni haastatteluun.

Päivämäärä, allekirjoitus ja nimenselvennys

____/____/2020 _____

Suostumuksen vastaanottajan allekirjoitus ja nimenselvennys

Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta			
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka
"ymmärtäny sen siten et millä tavalla sä ha- keudut niinku sille tai miks sä niinku hakeudut sinne tekemään töitä"	Syy hakeutua alalle, se minkä takia ha- keutuu työhön	Johdatus tiet- tyyn työhön	Työn tar- koitukselli- suus
"kutsumus on joku joka johdattelee sinne päin. Vaik näin mä sitä kuvaisin: joku johda- tus jonnekin"	Johdatus jonnekin		
"semmonen niinku, et tuntuu et on jotenkin, tarkoitettu, johonkin, vaikka niinku työhön"	Tunne siitä, että on tarkoitettu tekemään työtä		
"no ehkä kutsumuksesta tulee ihan ekana mieleen kutsumus-ammatti. Ehkä se on eka mikä tulee mieleen"	Ensimmäisenä tulee mieleen kutsumus- ammatti		
"et sen kokee enemmänki ku vaan työnä siis semmosena paikkana missä käy ja tekee rahaa. Siinä pitää olla joku toinenkin tarkoi- tus miks sitä haluu tehdä"	Työn teon lisäksi jo- kin suurempi tarkoi- tus	Suurempi tarkoi- tus	
"silleen et siihen ei mee niin paljon voimava- raa sitte, enemmänki siitä saa sitä voimava- raa, ku se ilmentää sitä kutsumusta"	Työ voimavarana, ei voimavaroja menettä- vänä tekijänä	Työ voimava- rana	
"Mut kyl niinku ööh kyllähän sulla pitää olla jonkunlaista intohimoo tai mitä sä ha- luat ittees jotenki toteuttaa henkilökohta- sesti. Semmonen et mikä sut saa niinku ha- luumaan tai tekemään jotain"	Intohimo ja itsensä toteuttamine, halu tehdä	Itsensä toteutta- minen	Intohimo ja itsensä to- teuttami- nen
"silleen et sul on niinku joku fiilis, itsessä fiilis et pitää toimia näin, tehdä näin"	Tunne siitä, että näin tulee toimia	Toimintaa oh- jaava voima	
"semmosta niinku fiilistä tai tarvetta tehdä"	Tarve tehdä		
"niinku semmonen palava halu tehdä ja tietää jostain asiasta"	Palava halu tehdä ja oppia		
"jotain semmosta et kokee että haluaa tehdä jotain tiettyä asiaa"	Halu tehdä tiettyä asiaa		
"sellasta sanoinkuvaamatonta paloa tehdä jo- tain et sä et voi sitä ehkä selittää liian järkeen- käyvästi. Et sä voit löytää sille asi- alle niinku hyviä syitä et miks sä teet sitä, et miks se on tärkeätä, mut sä et voi täysin selittää mikä se palo on siellä taustalla"	Sanoinkuvaama- ton palo, jota ei voi järjellä selittää	Sanoinkuva- maton voima	
"sulla on joku sanoinkuvamaaton taustavoima siellä, joka vetää sua sen asian puolelle"	Sanoinkuvaamaton taustavoima		

“silleen et se on semmonen asia, johon muut ihmiset ei pysty vaikuttamaan et se on semmonen joka tulee iteltä niinku sisimmästä. Et siihen ei oo niinku saatu mitään ulkopuolista vaikutusta niinku muilta ihmisiltä. Et kokee jonkun asian omakseen”	Sisäinen tahtotila, johon ulkopuoliset eivät pysty vaikuttamaan	Sisäinen tahtotila	
“mä en koe, että se liittyy yhtään mitenkään mihinkään hoitotyöhön se kutsumus. Eli mä en näkis yhtään et sul tarviis mitään erikoista kutsumusta olla että sä voit tehdä jotain tiettyä työtä.”	Kutsumus ei liity hoitotyöhön, kutsumusta ei tarvita hoitotyöhön	Kutsumus ei liity hoitotyöhön	Kutsumuksen ja hoitotyön välinen suhde epävarma
“Se on must vähän ehkä semmonen jotenkin vähän vanhahtava sana tai jotenkin siitä tulee vähän semmonen olo että tehdään ihan mitä vaan, siks vaan, kun on kutsumus. Et siin on mun mielestä ehkä joku semmonen vähän negatiivinenkin sävy, vaikka periaatteessa se on kuitenkin ihan hyvää tarkoitettava sana”	Vanhahtava ja negatiivisävytteinen sana	Negatiivinen sana	

Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia kutsumuksesta hoitoalaa kohtaan			
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka
“Mä oon kyllä aina tienny et haluan olla hoitoalalla”	Olen aina tiennyt haluavani olla hoitoalalla	Aina tiennyt haluavansa hoitoalalle	Sisäinen motivaatio
“Oon ollu aina semmonen hoivaihminen”	Aina ollut hoivaava ihminen		
“ehkä ei ajattele et pelkän rahan takii menis tekee jonkun työvuoron, et on sellasii piirteitä”	On sellaisia piirteitä, ettei mene pelkän rahan takia tekemään työvuoroja	Työtä ei tehdä pelkäänsä rahan takia	
“se et näkee potilaissa vaikka sitä parantumista, olkoon sitten millä puolella vaan hoitoalalla”	Potilaiden parantumisen näkeminen millä tahansa puolella hoitoalaa	Potilaiden kanssa työskentely	Yhteys, vuorovaikutus ja luottamus potilaan kanssa

"Tai sit jotenki muutenki se, et jos saa semmosen yhteyden niinku potilaaseen tai asiakkaaseen"	Yhteys ja luottamus potilaan ja hoitajan välillä		
"ja sitte se henkilö alkaa luottaa suhun ja saatte semmosen kunnollisen suhteen luotuu"	Suhteen luominen potilaaseen		
"mun isä on tehny meillä kotona dialyysia, ja siitä on ehkä lähteny sit sellanen, ehkä jonkinäkönen kutsumus ja semmonen tarve, että osais auttaa siinä dialyysissa kotona. Niin se on ollu ehkä semmonen mun kutsumus niinku lähtee tänne alalle ku on niinku seurannu sitä tekemistä kotona"	Omakohtainen kokemus tarpeesta auttaa	Halu auttaa ja merkityksellisen työn tekeminen	Työn tarkoituksellisuus
"mä haluan tehdä sellasta työtä, että auttaa ihmisiä"	Halu auttaa ihmisiä työssä		
"ja niinkun auttaminen"	Auttaminen		
" ja sellanen että haluaa tehdä merkityksellistä työtä"	Halu tehdä merkityksellistä työtä		
"semmonen varmaan niinku auttamisen halu on siellä taustalla"	Auttamisen halu taustalla		
"Mut kyl se on varmaan kuitenkin sellanen vähän kutsumuksen tyyppinen että haluaisi olla hyödyksi tai tehdä ihmisten kanssa tai hyväksi jotain"	Halu olla hyödyksi ja tehdä ihmisten hyväksi		
"Ja mä tunnen myös ylpeyttä siitä tulevasta ammatistani"	Ammattilypeys tulevasta ammatista	Ylpeys hoitoalan ammatista	
"näkemään, että hei tää on semmonen asia, missä mä oon hyvä, ja tykkään tästä"	Kokemus siitä, että osaa ja pitää työstä	Omien taitojen havaitseminen ja työstä tykkääminen	
"vaan se lähti sellaisesta järkiperäisestä valinnasta. et hei tästähän mä tykkään ja tässä oon hyvä"	Järkiperäinen valinta kun on tykkää hoitotyöstä ja on siinä hyvä		

<p>”kiinnostus tavallaan niinku siihen ihmiseen, miten se ihminen toimii. miten sen ihmisen kanssa toimitaan. tavallaan niinku se teoreettinen puoli siinä että miten ihminen saa parasta hoitoo. Se on niinku se, eikä se että minä oon rakastamalla ihmisten kanssa tekemisissä”</p>	<p>Kiinnostus ihmiseen ja ihmisen toimintaan</p>	<p>Mielenkiinto ihmisläh- töistä työtä kohtaan</p>	<p>Kiinnostus ihmistä ja hoitoalaa kohtaan</p>
<p>”no ehkä se kutsumus, mikä mua on kutsunut tälle alalle on se ihmislähttöisyys, se et saa olla erilaisten ihmisten kaa tekemisissä”</p>	<p>Ihmislähttöisyys ja työskentely erilais- ten ihmisten kanssa</p>		
<p>”tykkään olla ihmisten kanssa ja ihan niinku kaikenlaisten ihmis- ten kanssa et se yhdessä teke- minen on mulle se juttu mikä on niinku yks asia mikä on vetäny tälle alalle”</p>	<p>Kaikenlaisten ihmis- ten kanssa työsken- tely</p>		
<p>”Ja niinkun silleen ihminen koko- naisuudessaan”</p>	<p>Kiinnostus ihmiseen kokonaisuutena</p>		
<p>”enemmänki mulla oli se kutsumus ku mä oon neurologian puolella todella paljon ollu, siellä töissäki, että hoitotyö oli vain niinku keino päästä sinne”</p>	<p>Kutsumus ja kiinnos- tus erityisalaa koh- taan</p>	<p>Erytialasta kiinnostu- minen</p>	
<p>”mä olin terveysasemalla töissä ihan muissa hommissa, ja siellä sanottiin, että susta tulis hyvä sairaanhoitaja”</p>	<p>Positiivinen palaute, kehoittaminen hoito- työn pariin</p>	<p>Hoitoalalle päätymi- nen</p>	
<p>”En oo siis semmonen miten- kään et oisin lapsesta asti jo päättänyt että minusta tulee hoi- taja, että mutkien kautta pääty- nyt”</p>	<p>Mutkien kautta hoi- toalalle päätyminen</p>		
<p>” Olin silleen et vois lähteä ko- keileen, ja sitten mä tykästyin tä- hän hommaan”</p>	<p>Kokeileminen ja ty- kästyminen</p>		
<p>”ehkä nyt ku on opiskellut, ni on tullut jonkinläkönen kutsumus kyllä siihen, että on jollain tapaa</p>	<p>Kutsumus herännyt ja siihen kasvanut opiskelun myötä</p>	<p>Kutsumuksen kasva- minen käytännössä</p>	<p>Kutsumuksen he- rääminen ja kasva- minen</p>

ehkä kasvanut siihen et vois nyt niinku sanoa että on kutsumus siihen ammattiin”			
”Se on heränny vasta sitten, ku on päässy itse sinne kentälle ja tapaamaan ihmisiä”	Kutsumukseen he- rääminen kokemuk- sen kautta		
”mitä enemmän mä teen tätä, ekasta harkasta lähtien, et mitä enemmän mä teen tätä, niin se alkaa tuntuu sellaselta selittä- mättömältä, et tää vaan tuntuu niin oikeelta.”	Kokemuksen kautta syntynyt selittämä- tön tunne siitä, että kyseessä on oikea ala		
”Et se on ehkä semmonen kut- sumukseen kasvaminen tai kut- sumuksen kaltaiseen tuntee- seen kasvaminen”	Kutsumukseen tai sen kaltaiseen tun- teeseen kasvaminen		
”ja jos mun mielipidettä kysy- tään, ni se on tosi vanhanaikai- nen ajatus et sulla pitäis olla kut- sumus et sä voisit tehdä tätä työtä”	Kutsumus hoitotyö- hön vanhanaikainen ajatus	Kutsumus vanhahta- vana ilmaisuna	Oman kutsumuksen ja sen merkityksen esiintyminen epä- varma
”Se on vähän tämmönen yliro- mantisoitu ja sit se on älytöntä esimerkiksi nytki, ku on nää palkkaneuvottelut sun muut on ollu tapetilla viimeaikoina, ni sitä perustellaan sillä et, kun hoito- ala on kutsumus”	Kutsumus vanhanai- kainen ajatus Kutsumus yliroman- tisoitu ja huono pe- ruste palkkaneuvot- teluissa		
”ehkä tää ei ihan oo oma kutsu- mus”	Ei oma kutsumus	Ei kutsumusta	
”Mä en koe kutsumusta hoi- toalaa kohtaan”	En koe kutsumusta hoitoalaa kohtaan		
” Mulla ei oo sellasta selkeätä kutsumusta”	Ei selkeää kutsu- musta		

Opiskelijoiden kokemuksia opiskelumotivaatiosta			
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka
"ihän se oma motivaatio, se kuinka on kiinnostunu alasta"	Oma motivaatio ja kiinnostus alaa kohtaan	Kiinnostus	Oma motivaatio
"no mielenkiintoiset aiheet"	Mielenkiintoiset aiheet		
"tää on niin mielenkiintoista koska tässä on kohteena koko ihminen ja ihmiselämä niin se on must kauheen motivoivaa"	Mielenkiinto ihmiseen kokonaisuudessaan		
"perheessä hoitoalan ammattilaisissa ni on seki niinku vaikuttanu omalta osaltaan mut kyl mä koen et itellä se on tullu kuitenkin enemmän sisältä se motivaatio opintoihin"	Sisältä tullut motivaatio opintoihin, vaikka ympärillä on ollut hoitoalan ammattilaisia	Oma motivaatio	
"osaisin niinkun auttaa, semmonen klisee"	Auttamisen osaaminen	Auttaminen	
"oppiminen"	Oppiminen	Oppiminen	
"uuden oppiminen motivoi ainakin mua myös"	Uuden oppiminen		
"se motivoinu et valmistuu ja sit pääsee niinku työelämään"	Valmistuminen ja työelämään pääseminen	Saavutukset	Uran rakentaminen
"tietysti se että valmistuu ammattiin"	Ammattiin valmistuminen		
"että sais itelleen, ku ei niinku vielä oo mitään, niin ammatin"	Saa ammatin		
"konkreettisuus, että tavallaan koko ajan saavuttaa jotain ja pääsee lähemmäs sitä, että tulee ammattilaiseksi"	Saavutukset ja pääseminen ammattilaiseksi		
"semmonen et haluaa tietenkin pärjätä opinnoissa"	Opinnoissa pärjääminen		
"tietysti kaikki sellaset hyvät kokemukset aina motivoi, et ihan jo se et opinnot etenee ja tulee opintopisteitä"	Hyvät kokemukset ja opinnoissa eteneminen		
"Ja itellä mikä on isoin motivaattori ni on se mulle tavallaan niinku välietappi. Aion siitä koulutautuu eteenpäin ja mun on käytävä tää koulutus että mä pääsen siitä seuraavalle tasolle."	Tähtäys jatkokoulutukseen, johon vaaditaan peruskoulutus.	Jatkokoulutus	

"työllisyysnäkömät on erittäin hyvät ja monipuoliset"	Hyvät ja monipuoliset työllisyysnäkömät	Työllistyminen	
"sit ois tietenkin mahdollisuus saada myös töitä"	Työllistyminen		
"myös semmoinen varma työpaikka myös"	Varma työpaikka		
"kuinka se koulu tuo sulle kaikki opinnot sun syliin ja kuinka ne opettaa, ja silloi"	Koulu tarjoaa opinnot valmiiksi	Oppilaitoksen toiminta	Oppilaitoksen vaikutukset motivaatioon
"onneks oli hyvä opparin ohjaaja"	Opinnäytetyösäöoli hyvä ohjaaja	Opinnoissa ohjaus	
"meillä saa tehdä kuitenkin hirveen joustavasti opintoja, et voi aika omassa tahdissa tehdä opintoja"	Saa tehdä joustavasti opintoja omassa tahdissa	Opintojen joustavuus	
"Et vapaus näissä opinnoissa"	Vapaus opinnoissa		
"koulussa on just kaikki vedetty niin minimiin, ni sitte kaikki labrat ja kaikki simulaatiot; ei mulla oo tänä vuonna ollut yhtään niitä."	Laboraatio ja simulaatio –opetuksen vähäisyys	Käytännön opiskelujen vähäisyys	Käytäntö opiskeluissa
"et oppis ne aiheet, koska niit tulee oikeesti sit käytetty tuol käytännössä"	Oppii käytäntöön tarvittavia aiheita	Käytännössä tarvittavat aiheet	
"Mut sitte ku pääsi oikeesti sinne harjotteluun, ja pääsi sit niinku käytännön lähelle, ni muisti et miks mä opiskelen tätä alaa."	Harjoittelujen käytännönläheisyys	Harjoittelut	
"käytännön harjoittelut, käytännönläheisyys, meidän opiskeluporukka on erittäin hyvä, harjoittelut itessään on sitä opiskelun kultaa"	Käytännönläheisyys harjoittelussa		
"aika rankkaa vaikka jotain lasten juttuja opiskella, ku mä tiijän, että mä en tuu koskaan niinku hoitaan mitään lapsii tai ym ym niin"	Eri erikoisalan opiskelu, kun ei tarvitse sitä tulevaisuuden työelämässä	Aiheita ei tarvitse työelämässä	Tarpeettoman opiskelun vaikutus motivaatioon
"semmoinen niinku tälleen terveydenhoitaja-opiskelijana tähän niinku opiskeluun liittyvä, kun se alkuvaihe on samaa sairaanhoitajien kanssa, niin se ollu ehkä vähän sellanen moti-	Terveydenhoitajana ei tarvitse tulevaisuuden työelämässä		

vaatiota syövä tekijä, kun opettajat on ollut vähän silleen et eihän teidän tätä nyt tarvii silleen, et sairaanhoitajat voi tähän sit syventyä"	kaikkea sairaanhoitajille opetettua		
"ku on kaikenlaisia ihan ihme kursseja"	Vaikeasti hahmotettava kurssitarjonta	Kurssitarjonta	
"Oli ihan hirveesti ryhmätöitä ja ihan ihmeellisiä juttuja, eikä just saanu ilmeentää sitä, mist oikeesti tykkäs"	Ei saanut ilmentää tykkäämiään asioita, vaan joutui opiskelemaan kaikenlaista	Ei saa ilmentää itseään	
"motivoi opiskelussa opiskelukaverit"	Opiskelukaverit motivoivat opiskelussa	Opiskelukaverit	Muiden ihmisten vaikutus motivaatioon
"Sitten, opiskelukaverit myös"	Opiskelukaverit myös		
"et opiskelukollegat on ollu semmosia, joitte kaa on saanut purkaa näitä asioita"	Asioiden purku opiskelukollegojen kanssa		
"sit ihmiset ympärillä"	Ihmiset ympärillä	Ympäröivät ihmiset	
" sitte just että saa palautetta, jos onnistuu jos-sain hyvin"	Saa palautetta, jos onnistuu hyvin	Palaute	
"tietysti ehkä kaikista eniten motivoi se, et jos joltain asiakkaalta tai potilaalta on saanu jotain hyvää palautetta"	Hyvä palaute asiakailta		
" kaikilla on ollu tosi rankkaa koulussa"	Koulutus on ollut raskas kaikille	Opiskelun raskaus	Opiskelun raskauden vaikutus motivaatioon
"sairastuin työuupumukseen koulun takia"	Työuupumukseen sairastuminen opiskelussa	Työuupumus	

Motivaatiota lisääviä ja vähentäviä asioita alalla			
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka
"ainaki varmaan niinku lisääviä just tommoset onnistumiset"	Onnistumiset	Onnistumiset	Työssä pärjääminen ja työn mielekkyys
"onnistumisen tunne töissä ja semmonen kun just potilaat osoittaa selvästi sitä että on hoidettu hyvin asiat"	Onnistuminen kun asiat on hoidettu hyvin		
"et näkee et potilas parantuu tai edistyy joissain asioissa"	Potilaan parantuminen tai edistyminen		
"Et oli se sitten työtoverit tai esimiehet tai asiakkaat, niin aina silloin kun se sujuu ja kaikki toimii hyvin niin kylhän se motivoi"	Kun sujuu ja toimii hyvin		
"että sää niinku koet et oot oikeella alalla ja teet niinku oikeesti sitä mitä haluat"	Tekee sitä mitä haluaa	Tekee haluamaansa työtä	
"justiinsa se, et saa ilmentää sitä omaa intohimoansa"	Saa ilmentää intohimoansa		
"voi tehdä tärkeää ja hyödyllistä työtä"	Voi tehdä tärkeää ja hyödyllistä työtä		
"semmosta työtä et voi olla ylpee"	Voi olla ylpeä työstään		
"niissä ei oo ainakaan kovin samanlaisia ne päivät, niis on aika paljon vaihtelevuutta"	Työpäivien vaihtelevuus	Työn vaihtelevuus	
"itse nautin kolmivuorotyöstä, mä nautin arkivapaista. Et mulle sellanen kolmivuorotyö on plussaa"	Kolmivuorotyö ja arkivapaat lisäävät motivaatiota	Työajat motivaatiota lisäävänä	
"jos löytää vielä sellasen työporukan joka mahdollistaa sellasen autonomisen työsuunnittelun ni se kyllä lisää sitä"	Työyhteisö, jossa on autonominen työvuorosunnittelu		
"vaihtoehtoja, missä voi työllistyä tai mistä vois oppia lisää, niin niitähän on lukemattomasti"	Lukemattomat vaihtoehdot työllistymiselle ja oppimiselle	Jatkuva oppiminen ja kehittyminen	Työn ja työssä kehittyminen

(13)

"sä voit niinku koko ajan kehittää ittees lisää, et sä et misään kohtaa tuu olemaan niinku silleen valmis. Et koko ajan voit mennä niinku eteenpäin."	Jatkuva itsensä kehittäminen		
" luo motivaatiota ku koko ajan kehitetään uusia toimintatapoja eteenpäin"	Jatkuva toimintatapojen kehittyminen		
"työpaikat on hyvin muuttuvia"	Työpaikat ovat hyvin muuttuvia		
"on paljon mist valita niinku erikoisaloista, vaikka niinku valmistuu sairaanhoitajaksi, ni voi vaihtaa täysin erilaiseen työn kuvaan, jos haluaa"	Laaja tarjonta erikoisaloja, ja mahdollisuus vaihtaa työnkuvaan halutessaan		
"sit se mahdollisuus kehittyä, et mä oon semmonen ihminen, et mä haluun oppii kaikesta kaiken ja aina jotain uutta"	Mahdollisuus kehittyä ja oppia uutta		
"on niin erilaisia paikkoja, et sekin on varmaan semmonen motivaatiota lisäävä tekijä"	On erilaisia työpaikkoja		
"on saanut apua, aina on autettu ja aina on tuettu"	On saanut apua ja tukea aina	Saa apua	
" voi kysyä apua"	Voi kysyä apua		
"potilaat vaihtuu, saa olla paljon erilaisten ihmisten ja eri ammattiryhmien kanssa tekemisissä"	Saa olla paljon tekemisissä erilaisten ihmisten ja ammattiryhmien kanssa	Ympyröivät ihmiset	Ihmiset työssä ja sen ympärillä
" saa tehdä huikeiden tyyppien kaa yhteistyötä"	Yhteistyö huikeiden ihmisten kanssa		
"motivaatiota lisää se työ, ja kivat potilaat, ja kivat kollegat"	Kivat potilaat ja kollegat		
"Työkaverit lisää motivaatiota."	Työkaverit lisäävät motivaatiota		

(13)

" tietysti työkaverit et jos on hyvä työporukka niin sit on kiva tehdä työtä yhdessä"	Työkaverit ja kiva tehdä töitä yhdessä hyvällä porukalla		
"No, kyllähän sit ne ihmiset"	Ihmiset		
"Ja sit on käyty niitä hirvittävän meheviä ja antoisia ammattilaiskeskusteluja."	Antoisat ammattilaiskeskustelut		
"esimiehet on tietysti semmonen asia, että ne kyllä lisää tai sit vähentää todella paljon, siis se lähiesimies osastonhoitaja tekee kyl tosi paljon"	Lähiesimies eli osastonhoitaja vaikuttaa todella paljon motivaatiota lisäävästi tai vähentävästi	Esimies	
"vähentää sitä motivaatiota niin muiden ihmisten puheet"	Muiden ihmisten puheet	Muiden ihmisten negatiiviset ajatukset	
"Paljon tapaa sit niitä vähän kyynisiä ihmisiä"	Kyynisten ihmisten tapaminen		
"monen muun ihmisen negaatio ajaa sitä omaa motivaatiota ajoittain alaspäin"	Muiden ihmisten negaatio		
"ja tää arvostus"	Heikko arvostus	Arvostuksen puute	Arvostus
"tätä työtä ei osata mun mielestä tarpeeks arvostaa"	Liian pieni arvostus työtä kohtaan		
"vähentävää palkka"	Palkka	Palkka	Työelämän haasteet
"vähentäviä seikkoja nyt ehdottomasti tää palkka"	Palkka		
"me saadaan ihan liian vähän korvausta siitä arvokkaasta työstä"	Liian pieni korvaus arvokkaasta työstä		
"huono palkka"	Huono palkka		
" ja ku se palkka on. Sulle jää ehkä 1800 käteen"	Palkan vähäisyys		
"Mä en nyt haluis olla niin kliseinen että mä sanoisin et palkkaus mut se toki vähentää motivaatiota"	Palkkaus heikentää motivaatiota		
"sit tietysti nää palkka-asiat"	Palkka		
" aika mones paikkaa on huono työilmapiiri"	Huono työilmapiiri	Huono työilmapiiri	
"siellä on tosi hankalia työyhteisöitä"	Hankalat työyhteisöt		

(13)

"ei oo aina semmosta kollegiaalisuutta työkaveria kohtaan"	Kollegiaalisuuden puute		
"onhan tuo tosi raadollista toi työelämä tuolla, tota hoitoalalla"	Työelämän raadollisuus	Työn raskaus	
"työ itessään on jo henkisesti tosi raskasta"	Työn raskaus henkisesti		
"niitä heikentäviä seikkoja on ehkä semmonen työn raskaus"	Työn raskaus		
"työ on tosi raskasta"	Työ on tosi raskasta		
"jos se on hirveen raskasta se hoitotyö"	Hoitotyö on hirveän raskasta		
"vaikka paljon autettavia potilaita"	Paljon autettavia potilaita		
"ihmiset, ku ollaan lähellä toisia ihmisiä, niin ihmiset ovat todella raskaita"	Ollaan todellä lähellä raskaita ihmisiä		
"henkilöstöpula"	Henkilöstöpula	Henkilöstöpula	
"hoitajia on ihan liian vähän siihen nähden mitä meitä tarvitaan"	Hoitajia on liian vähän		
"välillä tuntuu ettei riitä, lähtee töistä vähän semmosella huonolla fiiliksellä, on kiire, niinku ittestä riippumattomista syistä, tuntuu ettei oo antanu kaikkeensa"	Ei pääse antamaan töissä kaikkeaan	Työn kiireellisyys	
"tuntuu ettei kerkee tehdä kunnolla sitä työtä ja jää niinkun kesken asiat"	Ei kerkeä tehdä työtään kunnolla		
"sit välillä työolosuhteet et niinkun jos pitää esimerkiksi aloittaa iltapesut kolmelta iltpäivällä, et ehtii tehdä kaiken"	Kiireiset työolosuhteet		
"kun tietää et ennenku lähtee vuoroon ni et siellä tulee olee tosi kiireistä"	Tietää töihin lähtiessä olevan todella kiireistä		
"kaikki yleinen niinku kiire, että ei ehdi tehdä kunnolla"	Yleinen kiire, ettei ehdi tehdä töitä kunnolla		

(13)

"et joutuu toimimaan välillä sitä vastaan mikä omasta mielestä on oikein"	Joutuu toimimaan sitä vastaan, mikä on omasta mielestä oikein	Joutuu toimimaan vastoin omaa ammatitietikkaa	
"aika paljonhan me tehdään kolmivuorotyötä — osa varmaan kuitenkin toivois, että olis päivätyö"	Kolmivuorotyö, kun toivoisi päivätyötä	Työajat motivaatiota heikentävänä	
"työaika voi olla niin vaihteleva ja siihen ei välttämättä pysty ite kauheesti vaikuttaa"	Työaika vaihtelee, eikä siihen pysty itse paljoa vaikuttaa		
"ku tekkee vuorotyötä"	Kun tekee vuorotyötä		
"joustamattomuus"	Joustamattomuus	Työn joustamattomuus	
"huonot etenemismahdollisuudet"	Huonot etenemismahdollisuudet		